

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 9.11.2011
KOM(2011) 707 lõplik
2011/0340 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammi kohta

{SEK(2011) 1320 lõplik}
{SEK(2011) 1321 lõplik}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Euroopa 2020. aasta strateegias kutsutakse üles kaasama kodanikke „osalema ühtsel turul täiel määral”, milleks „on vaja suurendada nende suutlikkust ja julgust osta tooteid ja teenuseid teistest liikmesriikidest”.

Aina ilmsemaks on muutunud asjaolu, et ajal, mil Euroopas otsitakse uusi majanduskasvu allikaid, on tarbijapoliitika üks valdkond, mis võib mõjusalt kaasa aidata Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärkide täitmisele. Euroopas on 500 miljonit tarbijat ja tarbijate kulud ulatuvad kuni 56 %ni ELi SKPst. Mida rohkem suudavad tarbijad teha teadlikke otsuseid, seda suurem võib olla nende mõju ühtse turu tugevdamisele ning majanduskasvu ergutamisele. Seepärast saavad mõjukad tarbijad, kes on hästi kaitstud ja võivad ühtsest turust kasu saada, edendada innovatsiooni ja majanduskasvu rohkem kui kunagi varem, nõudes väärtust ning head kvaliteeti ja teenindust. Nende nõudmistele vastavad ettevõtjad tulevad kõige paremini toime ülemaailmse turu survega.

Tarbijate kaasamine ei ole üksnes tarbijaõiguste küsimus, vaid sellega ehitatakse üles ka üldine keskkond, mis võimaldab tarbijail nimetatud õigusi kasutada ja neist kasu saada. See tähendab sellise raamistiku rajamist, milles tarbijad saavad toetuda peamisele eeldusele, et tagatakse ohutus ning on kasutusel vahendid standardite ja tavade puudujääkide avastamiseks ning tulemuslikuks kõrvaldamiseks kogu Euroopas. See tähendab, et ehitatakse üles keskkond, kus tarbijad oskavad tänu harimisele, teavitustegevusele ja teadlikkuse suurendamisele ühtsel turul nii orienteeruda, et kasutavad ära parimad toodete ja teenustega seotud pakkumised. Lõpuks eeldab kaasamine seda, et tarbijad saavad julgelt kasutada oma ELis kehtivaid õigusi kogu Euroopas ning juhul, kui miski läheb valesti, saavad nad arvestada nii kõnealuste õiguste tulemusliku jõustamisega kui ka tõhusa kaebuste lahendamisega.

29. juuni 2011. aasta teatisega „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve”¹ eraldati 175 miljonit eurot (2011. aasta püsihindades) tarbijakaitseprogrammile aastateks 2014–2020.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on kehtestada tarbijakaitseprogramm aastateks 2014–2020, mis oleks jätk ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogrammile aastateks 2007–2013.

Asetades mõjuka tarbija ühtsel turul keskele kohale, toetab uus tarbijakaitseprogramm tulevase tarbijapoliitika üldeesmärki. Euroopa tarbijapoliitikaga toetatakse ja täiendatakse riiklikku poliitikat, püüdes tagada, et ELi kodanikud saaksid täielikult osa ühtse turu hüvedest ning seejuures oleks nende ohutus ja majandushuvid nõuetekohaselt kaitstud.

Tarbijate kulude (mis on 56 % ELi SKPst) tohutu majandusliku mõju võimendamine annab märkimisväärse panuse ELi majanduskasvu taaselavdamise eesmärgi saavutamisse.

¹ KOM(2011) 500.

- **Üldine taust**

Uue programmi meetmete rahastamise kaudu lahendatavad põhiprobleemid rühmitatakse järgmisse nelja kategooriasse.

i) Ohtus: erinevused liikmesriikide vahel tooteohutuslaste õigusaktide täitmise tagamisel; ohtlikud tooted ühtsel turul; tootmisahela üleilmastumisega seotud riskid; teenuste ohtus; sobiva kooskõlastusstruktuuri puudumine ELi tasandil, mille abil tagada ELi kaasfinantseerimise majanduslikult soodsaim ärakasutamine.

ii) Teavitamine ja harimine: kindlate ja kvaliteetsete andmete ja analüüsi puudumine selle kohta, kuidas toimib ühtne turg tarbijate jaoks; tarbijaorganisatsioonide ebapiisav suutlikkus, sealhulgas ressursside ja eksperditeadmiste puudumine, eriti uutes liikmesriikides; tarbijaile suunatud läbipaistva, võrreldava, usaldusväärse ja kasutajasõbraliku teabe puudumine, eelkõige piiriüleste juhtumite kohta; nii tarbijate kui ka jaemüüjate kesised teadmised ja vähene arusaam peamistest tarbijaõigustest ja kaitsemeetmetest; praeguste ELi tarbijate harimise abivahendite ebapiisavus, eelkõige seoses arengusuundadega digitaalkeskkonnas.

iii) Õigused ja kaebuste lahendamine: ebapiisav tarbijaõiguste kaitse, eelkõige piiriülestes olukordades; vajadus integreerida tarbijahuvid veelgi enam ELi poliitikavaldkondadesse; tarbijate ees seisvad probleemid kahju hüvitamise taotlemisel, eelkõige piiriüleste tehingute puhul.

iv) Täitemeetmed: ei kasutata ära tarbijakaitsealase koostöövõrgustiku (riiklike täitevasutuste võrgustiku) kogu potentsiaali; tarbijate vähene teadlikkus Euroopa tarbijakeskuste võrgustikust (ECC-Net) ja vajadus suurendada selle tulemuslikkust.

Samal ajal tuleb uues programmis ja selle neljas eelisvaldkonnas (ohutus, teavitamine ja harimine, õigused ja kaebuste lahendamine ning täitemeetmed) arvestada uute sotsiaalprobleemidega, mille olulisus on viimastel aastatel kasvanud. Nende hulgas on tarbijate keerulisem otsustusprotsess, vajadus liikuda säästvamate tarbimismudelite suunas, digiteerimisega kaasnevad võimalused ja ohud, sotsiaalse tõrjutuse kasv, haavatavate tarbijate arvu suurenemine ja elanikkonna vananemine.

- **Tarbijakaitseprogrammi meetmete kese**

Ehkki tarbijapoliitikas käsitletavad probleemid on laiaulatuslikud, tähendab tarbijakaitseprogrammi suhteliselt väike maht, et selle alusel rahastatavad meetmed tuleb suunata valdkondadele, kus sekkumine ELi tasandil saab midagi muuta ja lisada väärtust. Väljavalitud meetmete valdkondi on kolme liiki.

i) Meetmed, mis vastavad õiguslikele kohustustele, mis tulenevad ELile ja liikmesriikidele Euroopa Liidu toimimise lepingust ning kehtivast ELi õigustikust:

- RAPEXi² võrgu, täitevasutuste tarbijakaitsealase koostöövõrgustiku ning kosmeetikatoodete andmebaaside hooldamise ja nõuetekohase toimimise rahastamine.

ii) Meetmed, mida ei võeta või ei saa võtta riiklikul tasandil nende ELi tasandi iseloomu tõttu:

- tarbijate abistamine piiriülestes küsimustes järgmise tegevuse kaudu:
 - Euroopa tarbijakeskuste võrgustiku tegevuse kaasrahastamine. Tavaliselt ei ole riiklikel ametiasutustel või tarbijaorganisatsioonidel võimalik anda tarbijaile nõu ja toetust piiriülestes küsimustes;
 - toetus liidu veebipõhise vaidluste lahendamise süsteemi väljatöötamiseks, mis tegeleks muu hulgas piiriüleste juhtumitega;
- koostöö arendamine rahvusvaheliste partneritega, et tegelda tootmisahela üleilmastumise mõjuga tooteohutusele;
- ELi tasandi võrreldavate tarbijaturu andmete kogumise toetamine, et võrrelda liikmesriikide saavutusi ja saada sisendandmeid ELi tasandi poliitikakujundamise jaoks;
- ELi tasandil tarbijahuvide esindamise tagamine ELi tasandi tarbijaorganisatsioonide rahalise toetamise kaudu.

iii) Riiklikul tasandil võetavaid meetmeid täiendavad ja tõhustavad tegevused:

- ühismeetmete kooskõlastamine ja kaasrahastamine tooteohutuse ja tarbijaõiguste jõustamise valdkonnas;
- koos liikmesriikide ja teiste sidusrühmadega tarbijaküsimuste vallas teadlikkuse suurendamise kampaaniate toetamine ning koostöö vahendajatega, et soodustada tarbijaile selge, läbipaistva ja usaldusväärse teabe andmist;
- riiklike tarbijaorganisatsioonide koolituse toetamine, mis oleks riiklikul tasandil ilma mastaabisäästuta palju kulukam;
- hea tava tutvustamise ja jagamise platvormi loomine tarbijate harimise valdkonnas.

• **Ettepaneku eesmärgid**

Tarbijakaitseprogrammi ülesandeks on toetada poliitilist eesmärki, millega antakse mõjukale tarbijale ühtsel turul keskne koht. Selleks aitab programm kaitsta tarbijate tervist, ohutust ning majandushuve ning edendada nende õigust teavitamisele, harimisele ja oma huvide kaitseks organiseerumisele. Programmiga täiendatakse, toetatakse ja kontrollitakse liikmesriikide poliitikat.

Meetmetega toetatakse järgmist nelja erieesmärki:

² RAPEX: ELi kiirhoiatussüsteem kõikidest ohtlikest tarbekaupadest teatamiseks (v.a toit, farmaatsiatooted ja meditsiiniseadmed)

- i) ohutus: tugevdada ja suurendada tooteohutust tõhusa turujärelevalve abil ELi kõikides osades;
- ii) teavitamine ja harimine: parandada tarbijate harimist ja teavitamist ning suurendada nende teadlikkust oma õigustest, arendada välja tarbijapoliitika tõendusbaas ja toetada tarbijaorganisatsioone;
- iii) õigused ja kaebuste lahendamine: konsolideerida tarbijate õigusi, eelkõige regulatiivsete meetmete abil, ning parandada nende võimalust kasutada kaebuste lahendamise mehhanisme, sealhulgas alternatiivset vaidluste lahendamise mehhanismi;
- iv) täitemeetmed: toetada tarbijate õiguste jõustamist, tugevdades koostööd riiklike täitevasutuste vahel ja toetades tarbijaid nõuga.

Need eesmärgid toetavad Euroopa 2020. aasta strateegia eesmäärke majanduskasvu ja konkurentsivõime vallas. Neis on lõimitud konkreetseid Euroopa 2020. aasta strateegias kajastatud probleeme: *digitaalne tegevuskava* (tagatakse, et digiteerimise tulemusel tarbijate heaolu tõepoolest paraneb), *jätkusuutlik majanduskasv* (liigutakse säästvamate tarbimismudelite suunas), *sotsiaalne kaasatus* (võetakse arvesse haavatavate tarbijate eriolukorda ja vananeva elanikkonna vajadusi), *arukas reguleerimine* (tarbijaturu järelevalve, et aidata koostada arukaid ja eesmärgistatud eeskirju).

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Konsulteerimine huvitatud isikutega

Ajavahemikul maist 2010 kuni veebruarini 2011 toimus kehtiva õigusliku aluse, milleks on ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogramm aastateks 2007–2013, vahehindamine³. Sellega seoses konsulteeriti kõnealuse programmi raames võetavate meetmete küsimuses peamiste sidusrühmadega (liikmesriikide tarbijapoliitikaga seotud ametiasutuste, ELi ja riiklike tarbijaorganisatsioonide ning ettevõtjatega).

Hindamisel tõsteti esile programmi lisaväärtust, vaatamata asjaolule, et Euroopa tarbijapoliitika on suhteliselt uus valdkond ning et EL rahastab programmi võrdlemisi vähesel määral. Rõhutati, et strateegia ja programmi meetmed aitavad kaasa Euroopa 2020. aasta strateegia aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamisele.

Tulemused olid üldiselt positiivsed eelkõige programmi eesmärkide asjakohasuse, programmi mõju ja lisaväärtuse suhtes. Samuti jõuti hinnangus järeldusele, et programmil on tarbijakaitsele pikaajaline mõju. Üldiselt kinnitasid riiklikud ametiasutused, et strateegia ja programm täiendavad riiklikku tarbijapoliitikat. Samas järeldati hindamisel, et praeguses strateegias ja programmis on esilekerkivaid sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid probleeme käsitletud üksnes osaliselt.

³ Koos eelmise programmi järelhindamise ja 2007.–2013. aasta tarbijapoliitika strateegia vahehindamisega.

Lisaks on konsulteeritud sidusrühmadega ka uue tarbijakaitseprogrammi ettevalmistamise käigus, nimelt tarbijapoliitikaalasel tippkohtumisel 2011. aasta aprillis ja tarbijavõrgustike – riiklike ametiasutuste tarbijapoliitika võrgustiku, riiklike täitevasutuste tarbijakaitsealase koostöövõrgustiku ning Euroopa ja riiklikest tarbijaorganisatsioonidest koosneva Euroopa tarbijate nõuanderühma – raames.

Küsi nõu ka kolmelt peamiselt horisontaalselt ettevõtlusorganisatsioonilt (BusinessEurope, UEAPME ja EuroCommerce).

Vaatamata erinevale rõhuasetusele toetasid riiklikud ametiasutused ja tarbijaorganisatsioonid üldjoontes tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi väljapakutud prioriteetseid küsimusi seoses programmiga. Ettevõtlusorganisatsioonid olid üldiselt nõus komisjoni kavandatud prioriteetidega, rõhutades, et tarbijakaitse ja konkurentsivõime vahel tuleks luua õige tasakaal.

Lisaks sellele on Euroopa Parlament avaldanud viimastel aastatel hulga raporteid, mis on otseselt seotud programmi raames toimuva tegevusega⁴.

• Mõju hindamine

Veebruarist juulini 2011 hinnati tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadis programmi mõju. Kaaluti nelja valikuvõimalust:

- Variant 0 tähendab absoluutselt minimaalsete meetmete rahastamist, lähtudes Euroopa Liidu toimimise lepingu ja ELi õigustikuga määratud õiguslikest kohustustest tarbijakaitse valdkonnas.

- 1. variant vastab baasstsenaariumile. Selle variandi puhul järgitakse mõningate kohandustega suuremat osa 2007.–2013. aasta programmi meetmetest. Mõne meetme ulatust vähendatakse oluliselt või lõpetatakse nende rakendamine, sest need ei ole enam asjakohased, samas kui algatatakse mõningad uued, vähem ambitsioonikad meetmed (näiteks kaebuste lahendamiseks). See on kaetud eelarvega, mis on võrdne praeguse programmi eelarvega või on sellest väiksem.

- 2. variant vastab ambitsioonikamale lähenemisviisile kooskõlas komisjoni prioriteetidega (Euroopa 2020. aasta strateegia, ühtse turu akt) ja käimasoleva aruteluga tarbijapoliitika tuleviku üle⁵. Kõnealuse variandi puhul on aastaeelarve umbes 25 miljonit eurot.

- 3. variandi puhul on vaja praeguse programmiga võrreldes suuremat eelarvet programmi mõne lisameetmete jaoks, nagu näiteks avaliku tarbekaupade ohutuse andmebaasi väljatöötamine; kaebuste lahendamise küsimus, piiriüleste kahju hüvitamise nõuete finantseerimist toetava fondi asutamine.

⁴ Grechi, Hedhi ja Ariase 2010. aasta raportid, Schaldemose ja Kalniete 2011. aasta raportid. Svenssoni/Triantaphyllidese (veel lõpetamata) raport.

⁵ Sellest võib kujuneda 2012. aastal avaldatav tarbijakaitse tegevuskava.

Mõju hindamisel on järeldatud, et tasuvuse seisukohalt on parim 2. variant. Selle puhul oleks aastaeelarve umbes 25 miljonit eurot, mis on kooskõlas 2011. aasta juuni teatises „Euroopa 2020. aasta strateogia aluseks olev eelarve” sätestatud tarbijakaitseprogrammile kavandatava eelarveeraldisega.

- **Rahastamisprotsessi lihtsustamine**

Rahastamisprotsessi lihtsustatakse eelkõige partnerluskokkulepete kasutamise abil ja ELi tasandil ohutusega seotud turujärelevalve kooskõlastamisorganile antava toetuse kaudu⁶.

Et vähendada halduskulusid, uuritakse võimalust kasutada võimalikult suures ulatuses ühekordseid väljamakseid.

Kui komisjon peaks otsustama kasutada tarbijakaitseprogrammi rakendamiseks rakendusametit, aitaks ka see kaasa rahastamisprotsessi menetluste sujuvamaks muutmisele.

- **Meetmete lisaväärtus**

Programm toetab tulevase tarbijapoliitika eesmäärke, asetades ELi tarbijad ühtsel turul keskele kohale. Järgnevalt tehakse kokkuvõtte meetmete lisaväärtusest nelja erieesmärgi raames.

i) Ohutus

Ohutuse vallas annavad meetmed ELi tasandil ja üldise tooteohutuse direktiivi võrgustiku raames tehtav koostöö paremaid tulemusi kui rida liikmesriikides rakendatud üksikuid meetmeid, sest selle abil täidetakse teabelünki, kasutades sealhulgas teistes riikides kogutud teavet, ning hoitakse ära erinevused ühtsel turul.

ii) Teavitamine ja harimine

Tarbijaturu järelevalve aitab teha kindlaks riigisiseste turgude nõrkused ja ühtse turu takistused, mida saab eemaldada innovatsiooni ja konkurentsivõimet parandavate reformide abil. Üldiselt peaksid andmed olema piisavalt põhjalikud ja representatiivsed, et neid saaks kasutada mitte üksnes ELi, vaid ka riiklikul tasandil, suurendades seeläbi mõnevõrra tõhusust kogu ELis ja võimaldades liikmesriikide võrdlusanalüüsi.

Toetus tarbijakaitseliikumise tugevale ja sidusale esindatusele ELi tasandil tugevdab tarbijate panust ELi poliitika kujundamisel, ELi institutsioonides ja ELi tasandi dialoogis. Samuti tagatakse sellega uute liikmesriikide iseäranis nõrkade organisatsioonide otsene kaasamine ja toetamine. Riiklike tarbijaorganisatsioonide suutlikkuse suurendamise meetmetega toetatakse osalejaid ühendavate riikidevaheliste võrgustike arengut, sealhulgas juhendamist ja vastastikuseid eksperdihinnanguid.

ELi tarbijate teavitamise ja harimise algatused laiendavad tarbijate teadmisi ja suurendavad nende usaldust piiriüleste tehingute vastu, toetades seeläbi ühtse turu väljakujundamist.

⁶ Kõnealune ELi tasandi organ tuleks asutada üldise tooteohutuse direktiivi läbiivaatamise raames eesmärgiga tagada rahastamismenetluste ühtlustamine, parem kavandamine, kooskõlastamine ja teabe jagamine liikmesriikide asutuste vahel. Organit ei looda agentuuri kujul.

Nendega hõlbustatakse parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel ning aidatakse kaasa sidusa ja usaldusväärse teabe- ja haridusallika loomisele ELi tasandil.

iii) Õigused ja kaebuste lahendamine

Alternatiivne vaidluste lahendamine pakub odavat, kiiret ja lihtsat võimalust kaebuste lahendamiseks kogu ELis, tagades kõigile võrdsed tingimused. Alternatiivne vaidluste lahendamine on ühtse turu akti üks põhimeetmeid. Üleliidulise veebipõhise vaidluste lahendamise süsteemi väljatöötamisega tagatakse kooskõlastatud lähenemisviis, mastaabisääst ja koostöö.

iv) Täitemeetmed

Euroopa tarbijakeskuste võrgustik toetab ühtse turu väljakujundamist, pakkudes tarbijaile nõu ja toetust piiriülestes küsimustes, mida riiklikel ametiasutustel ja tarbijaorganisatsioonidel ei ole sageli võimalik teha. Väga tõhus viis ELi mõõtmega piiriüleste küsimustega tegelemiseks on rakendada riiklike järelevalveasutuste ja tarbijakaitsealase koostöövõrgustiku kooskõlastatud ühiseid täitemeetmeid, näiteks korraldada lauskontrolle.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 169. ELi toimimise lepingu artikli 169 alusel vastu võetud meetmed peaksid olema suunatud tarbijate huvide edendamisele ja kõrgetasemelise tarbijakaitse tagamisele. Käesolevas ettepanekus lubatakse tagada rahaline toetus ELi ja liikmesriikide meetmetele, mille eesmärk on kaitsta tarbijaohutust, parandada tarbijate juurdepääsu teabele ja suurendada veelgi nende õigusi. Seega on ELi toimimise lepingu artikli 169 valimine õiguslikuks aluseks põhjendatud nii ettepaneku eesmärgi kui ka sisu suhtes. Käesolev ettepanek tuleb vastu võtta seadusandliku tavamenetluse kohaselt ning eelnevalt Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega konsulteerides.

4. MÕJU EELARVELE

Rahastamispakett programmi rakendamiseks ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 on 197 miljonit eurot (jooksevhindades). See on kooskõlas 2011. aasta juuni teatises „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” esitatud tarbijakaitseprogrammile kavandatud eelarveeraldise.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammi kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 169,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud õigusakti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁷,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁸,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni teatises „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia”⁹ kutsutakse üles kaasama kodanikke osalema ühtsel turul täiel määral, milleks on vaja suurendada nende võimet ning julgust osta kaupa ja teenuseid teistest liikmesriikidest, eelkõige interneti teel.
- (2) Liit peaks soodustama tarbijatele siseturul keskse koha andmist liikmesriikide poliitika toetamise ja täiendamise teel, püüdes tagada, et kodanikud saavad täielikult osa siseturu hüvedest ning nende ohutus ja majandushuvid on seejuures nõuetekohaselt kaitstud konkreetsete meetmete abil.
- (3) Käesolevas määruses võetakse arvesse majanduslikku, sotsiaalset ja tehnilist keskkonda ning samaaegselt tekkida võivaid probleeme. Eelkõige püütakse käesoleva programmi raames rahastatavate meetmetega lahendada üleilmastumise, digiteerimise, säästvamate tarbimismudelite poole liikumise vajaduse, elanikkonna vananemise, sotsiaalse tõrjutuse ja haavatavate tarbijatega seotud küsimusi. ELi toimimise lepingu artikli 12 kohaselt tuleks seada eriliseks prioriteediks tarbijate huvide arvestamine kõikides Euroopa Liidu poliitikavaldkondades. Kooskõlastamine teiste liidu poliitikasuundade ja programmidega on peamine alus, millega tagatakse tarbijate huvide täielik arvessevõtmine muudes poliitikavaldkondades. Koostoime saavutamiseks ja dubleerimise vältimiseks peaksid muud liidu rahalised vahendid ja

⁷ ELT C, , lk .

⁸ ELT C, , lk .

⁹ KOM(2010) 2020 lõplik, 3. märts 2010.

programmid toetama rahaliselt tarbijate huvide integreerimist asjaomastesse valdkondadesse.

- (4) Kõnealused meetmed tuleks sätestada tarbijakaitseprogrammis aastateks 2014–2020 (edaspidi „programm”), millega luuakse raamistik ELi meetmete rahastamiseks. Kooskõlas nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)¹⁰ artikliga 49 peab käesolev määrus olema õiguslikuks aluseks programmi meetmetele ja rakendamisele. Käesolev määrus lähtub meetmetest, mida rahastati vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsusele nr 1926/2006/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogramm aastateks 2007—2013,¹¹ ning jätkab neid meetmeid.
- (5) Tarbijakaitset on oluline parandada. Selle üldeesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada erieesmärgid ohutuse, tarbijate teavitamise ja harimise, õiguste ja kaebuste lahendamise ning tarbijaõiguste jõustamise alal. Programmi raames võetud meetmete väärtuse ja mõju üle tuleks teostada regulaarset järelevalvet ja neid tuleks regulaarselt hinnata. Tarbijapoliitika hindamiseks tuleks välja töötada näitajad.
- (6) On vaja ette näha abikõlblikud meetmed, mille kaudu neid eesmärgi saavutada.
- (7) On vaja määrata kindlaks potentsiaalsete toetuskõlblike abisaajate kategooriad.
- (8) Programm tuleks kehtestada seitsmeks aastaks, et selle kehtivusaeg oleks sama, mis mitmeaastasel finantsraamistikul, mis on sätestatud nõukogu määruse (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) artiklis 1.
- (9) Käesoleva määrusega tuleks programmi kogu kehtivusajaks ette näha eelarve, mis kujutab endast eelarvepädevate institutsioonide jaoks iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamist juhust Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel XX/YY/201Y sõlmitud, eelarvealast koostööd, eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe¹² punkti [17] tähenduses.
- (10) Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga (edaspidi „EMP leping”) on ette nähtud koostöö tarbijakaitse valdkonnas ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Euroopa Majanduspiirkonnas osalevate Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikide (edaspidi „EFTA/EMP riigid”) vahel. Samuti tuleks ette näha programmis osalemise võimalus teistele riikidele, eelkõige Euroopa Liidu naaberriikidele ning riikidele, kes taotlevad Euroopa Liidu liikmeks saamist, ning kandidaat- ja ühinejariikidele.
- (11) Programmi rakendamise kontekstis tuleks vajaduse korral soodustada koostööd kolmandate riikidega, kes programmis ei osale, võttes arvesse kõnealuste riikide ja liidu vahel sõlmitud asjakohaseid lepinguid.
- (12) Et muuta käesoleva määruse teatavaid mitteolulisi elemente, tuleks komisjonile ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt delegeerida volitused võtta vastu õigusakte II

¹⁰ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

¹¹ ELT L 404, 30.12.2006, lk 39.

¹² ...

lisan sätestatud näitajate kohandamise kohta. On eriti oluline, et ettevalmistustöö ajal korraldab komisjon asjakohase konsulteerimise, sealhulgas eksperditasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjaomaste dokumentide üheaegse, õigeaegse ja asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (13) Et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused iga-aastaste tööprogrammide vastuvõtmiseks. Selliseid volitusi tuleks teostada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes¹³. Kuna programmis ei ole sätestatud tooteohutuse kriteeriume, vaid selle eesmärk on anda rahalist toetust tooteohutuspoliitika rakendamise abivahenditele, ning arvestades, et sellega seotud summa on suhteliselt väike, on kohane, et kehtiks nõuandemenetlus.
- (14) On asjakohane tagada üleminek ühenduse 2007.–2013. aasta tarbijapoliitika tegevusprogrammilt käesolevale programmile, eelkõige seoses mitmeaastaste meetmete jätkamise ning eelmise programmi edusammude ja suuremat tähelepanu vajavate valdkondade hindamisega. Alates 1. jaanuarist 2021 peaksid tehnilise ja haldusabi assigneeringud vajadusel katma kulud, mis on seotud 2020. aasta lõpuks veel lõpule viimata meetmete haldamisega.
- (15) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid küsimuste piiriülese iseloomu tõttu piisavalt saavutada ning kuna neid on parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, sest liidu meetmetega on rohkem võimalusi kaitsta tõhusalt ja tulemuslikult kodanike tervist, ohutust ning majandushuve, võib Euroopa Liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (16) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1926/2006/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogramm aastateks 2007–2013, tuleks tunnistada kehtetuks.
- (17) Liidu finantshuve tuleks kogu kulutsükli jooksul kaitsta proportsionaalsete meetmete abil, mille hulgas on eeskirjade eiramise ennetamine, avastamine ja uurimine, kaotatud, valesti makstud või valesti kasutatud rahaliste vahendite tagasimaksmine ning vajaduse korral trahvid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Programmi kehtestamine

Käesoleva määrusega kehtestatakse mitmeaastane tarbijakaitseprogramm, mis hõlmab ajavahemikku alates 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 (edaspidi „programm”).

¹³ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

Artikkel 2

Üldeesmärk

Tarbijakaitseprogrammi ülesandeks on toetada poliitilist eesmärki, mis annab mõjukale tarbijale siseturul keskse koha. Selleks aitab programm kaitsta tarbijate tervist, ohutust ning majandushuve ning edendada nende õigust olla informeeritud ja haritud ning organiseeruda oma huvide kaitseks. Programmiga täiendatakse, toetatakse ja kontrollitakse liikmesriikide poliitikat.

Artikkel 3

Erieesmärgid ja näitajad

1. Artiklis 2 nimetatud üldeesmärgi täitmisel lähtutakse järgmistest erieesmärkidest:
 - (a) 1. eesmärk – ohutus: tugevdada ja suurendada tooteohutust tõhusa turujärelevalve abil liidu kõikides osades.

Seda eesmärki mõõdetakse eelkõige ELi ohtlike tarbekaupade kiirhoiatussüsteemi (RAPEX) tegevuse põhjal.
 - (b) 2. eesmärk – teavitamine ja harimine: parandada tarbijate harimist ja teavitamist ning suurendada nende teadlikkust oma õigustest, arendada välja tarbijapoliitika tõendusbaas ja toetada tarbijaorganisatsioone;
 - (c) 3. eesmärk – õigused ja kaebuste lahendamine: konsolideerida tarbijate õigusi, eelkõige regulatiivsete meetmete abil, ning parandada nende võimalust kasutada kaebuste lahendamise mehhanisme, sealhulgas alternatiivset vaidluste lahendamist.

Seda eesmärki mõõdetakse eelkõige juhtude järgi, mil piiriüleste vaidluste lahendamiseks on kasutatud alternatiivset vaidluste lahendamise mehhanismi, ning liidu veebipõhise vaidluste lahendamise süsteemi tegevuse põhjal.
 - (d) 4. eesmärk – täitemeetmed: toetada tarbijate õiguste jõustamist, tugevdades koostööd riiklike täitevasutuste vahel ja toetades tarbijaid nõuga.

Seda eesmärki mõõdetakse eelkõige teabevoos ja koostöö taseme järgi tarbijakaitsealases koostöövõrgustikus ning Euroopa tarbijakeskuste tegevuse põhjal.
2. Näitajate kirjeldus on esitatud II lisas.
3. II lisas sätestatud näitajate kohandamiseks antakse komisjonile kooskõlas artikliga 15 volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte.

Artikkel 4

Abikõlblikud meetmed

Artiklis 3 nimetatud erieesmärkide saavutamiseks kasutatakse järgmises loetelus esitatud meetmeid ja järgitakse artiklis 12 osutatud iga-aastases tööprogrammis sätestatud prioriteete:

- (a) 1. eesmärk – ohutus:
- (1) tarbijate tervise ja ohutusega seotud teaduslikud nõuanded ning riskianalüüs toiduks mittekasutatavate toodete ja teenuste puhul, sealhulgas toetus sõltumatutele teaduskomiteedele, mis on loodud komisjoni otsusega nr 2008/721/EÜ, millega luuakse teaduskomiteede ja ekspertide nõuandev struktuur tarbijaohutuse, rahvatervise ja keskkonnaga seotud valdkondades,¹⁴, oma ülesannete täitmiseks.
 - (2) tooteohutusvalve- ja täitemeetmete kooskõlastamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta)¹⁵ alusel ning meetmed tarbijateenuste ohutuse parandamiseks;
 - (3) kosmeetikatoodete andmebaasi haldamine ja edasiarendamine;
- (b) 2. eesmärk – teavitamine ja harimine:
- (4) tõendusbaasi koostamine poliitikakujunduseks tarbijat mõjutavates valdkondades;
 - (5) toetus tarbijaorganisatsioonidele;
 - (6) tarbijaturgude ja tarbijale antava teabe läbipaistvuse suurendamine;
 - (7) tarbijate ulatuslikum harimine;
- (c) 3. eesmärk – õigused ja kaebuste lahendamine:
- (8) tarbijakaitse-õigusaktide ja muude regulatiivsete algatuste ettevalmistamine komisjoni poolt, liikmesriikides nende ülevõtmise seire ja sellele järgnev mõju hindamine, samuti kaasregulatsiooni ja iseregulatsiooni algatuste toetamine;
 - (9) tarbijatele vaidluste lahendamise mehhanismi kättesaadavuse lihtsustamine ning selle toimimise ja tulemuslikkuse seire, eelkõige seoses alternatiivsete vaidluste lahendamise skeemidega, sealhulgas veebipõhiste süsteemidega, samuti vastavate IT-vahendite väljaarendamise ja hoolduse kaudu;
- (d) 4. eesmärk – täitemeetmed:
- (10) järelevalve- ja täitemeetmete kooskõlastamine seoses 27. oktoobri 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta¹⁶;
 - (11) rahaline toetus ühismeetmetele avalik-õiguslike asutuste või mittetulundusühendustega, mis kuuluvad liidu võrgustikesse, mille eesmärk on tarbijate teavitamine ja abistamine, et nad võiksid kasutada oma õigusi ja asjakohaseid vaidluste lahendamise võimalusi, sealhulgas vaidluste kohtuvälise veebipõhise lahendamise mehhanisme (Euroopa tarbijakeskuste võrgustik).

¹⁴ ELT L 241, 10.9.2008, lk 21.

¹⁵ EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4.

¹⁶ ELT L 364, 9.12.2004, lk 1.

Kõnealuste meetmete võimaliku sisu üksikasjalikum kirjeldus on esitatud I lisas.

Artikkel 5

Toetuste saamise tingimustele vastavad abisaajad

1. Liidu tasandi tarbijaorganisatsioonide toimimiseks ette nähtud toetust võib anda Euroopa tarbijaorganisatsioonidele, mis vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:
 - (a) nad on valitsusvälised mittetulundusühendused, mis ei sõltu tööstuse, kaubanduse ja ettevõtluse ega muudest vastandlikest huvidest ning mille põhieesmärk ja -tegevus on suunatud liidu tarbijate tervise, ohutuse ning majanduslike ja õiguslike huvide edendamisele ning kaitsmisele;
 - (b) nad on saanud volituse esindada tarbijate huve liidu tasandil vähemalt poolte liikmesriikide organisatsioonidelt, kes esindavad tarbijaid vastavalt riiklikule korrale või tavale ja kes tegutsevad piirkondlikul või riiklikul tasandil.
2. Programmi eesmärkide saavutamisele kaasa aitavaid põhimõtteid ja poliitikavaldkondi edendavate rahvusvaheliste organite töö jaoks ette nähtud toetusi võib anda organisatsioonidele, mis vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:
 - (a) nad on valitsusvälised mittetulundusühendused, mis ei sõltu ettevõtluse ega muudest vastandlikest huvidest ning mille põhieesmärk ja -tegevus on suunatud tarbijate tervise, ohutuse ning majanduslike ja õiguslike huvide edendamisele ning kaitsmisele;
 - (b) nad tegelevad kõigi järgmiste tegevustega: on liidu ja kolmandate riikide tarbijate esindajate jaoks ametlikuks mehhanismiks, mille kaudu osaleda poliitilistes diskussioonides ja poliitikakujunduses, korraldavad kohtumisi poliitikavaldkondade ametnike ja seadusandjatega, et edendada tarbijate huve ja olla nende huvide eestkõnelejaks ametivõimude ees, teevad kindlaks ühiseid tarbijate probleeme, astuvad välja tarbijate seisukohtade eest kahepoolsetes suhetes liidu ja kolmandate riikide vahel, aitavad kaasa eksperditeadmiste vahetamisele ja levitamisele tarbijakaitse küsimustes liidus ja kolmandates riikides ning koostavad valdkonnapoliitilisi soovitusi.
3. Tooteohutuse valdkonna täitemeetmete koordineerimiseks loodud liidu tasandi organite toimimise jaoks ette nähtud toetusi võib anda organisatsioonidele, mis on sel eesmärgil tunnustatud ELi õigusaktide alusel.
4. Tegevustoetusi üleliidulistele asutustele, mis tegelevad toimimisjuhiste, parima tava ja hinnasuuniste, tootekvaliteedi ja jätkusuutlikkuse võrdlemisega, võib anda organisatsioonidele, mis vastavad kõikidele järgmistele tingimustele:
 - (a) nad on valitsusvälised mittetulundusühendused, mis ei sõltu kaupade tootjatest ega teenuseosutajatest, on vabad vastandlikest huvidest ning mille põhieesmärk ja -tegevus on muu hulgas tarbijahuvide edendamine ja kaitse;
 - (b) nad tegutsevad vähemalt pooltes liikmesriikides.

5. Tegevustoetusi tarbijakaitseküsimuste eest vastutavatele liikmesriikide ametiasutustele ja kolmandate riikide samaväärsetele ametiasutustele võib anda asutusele, millest liikmesriik või käesoleva määruse artiklis 7 osutatud kolmas riik on määruse (EÜ) nr 2006/2004 või direktiivi 2001/95/EÜ kohaselt komisjonile teatanud.
6. Toetusi liikmesriikide ja kolmandate riikide täitevametnikele võib anda nende asutuste ametnikele, millest liikmesriik või käesoleva määruse artiklis 7 osutatud kolmas riik on määruse (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2001/95/EÜ kohaselt komisjonile teatanud.
7. Tegevustoetusi võib anda avalik-õiguslikule asutusele või mittetulundusühendusele, mille on läbipaistva menetluse kaudu valinud ja määranud liikmesriik või käesoleva määruse artiklis 7 osutatud kolmas riik. Määratud asutus peab kuuluma liidu võrgustikku, mille eesmärk on tarbijate teavitamine ja abistamine, et nad võiksid kasutada oma õigusi ja asjakohaseid vaidluste lahendamise võimalusi (Euroopa tarbijakeskuste võrgustik).
8. Tegevustoetusi võib anda kaebusi menetlevatele organitele, mis on asutatud ja tegutsevad liidus ja Euroopa Majanduspiirkonnas osalevates Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riikides ning mille ülesanne on koguda tarbijate kaebusi või üritada neid kaebusi lahendada või anda nõu või anda tarbijatele teavet kaebuste või päringute kohta ja mis osalevad kolmanda osapoolena tarbija poolt kaupleja kohta esitatud kaebuses või päringus. Siia hulka ei kuulu tarbijakaebuste lahendamise mehhanismid, mida hoiavad töös ettevõtjad ja mis tegelevad otse tarbijalt saadud päringute ja kaebustega, ega ettevõtja enda poolt või tema nimel juhitud kaebuste menetlemise teenust pakkuvad mehhanismid.

Artikkel 6

Finantsraamistik

Programmi rakendamise eelarve on jooksevhindades 197 000 000 eurot.

Artikkel 7

Kolmandate riikide osalemine programmis

Programmis võivad osaleda:

- (a) Euroopa Majanduspiirkonnas osalevad Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmesriigid Euroopa Majanduspiirkonna lepingus sätestatud tingimustel;
- (b) kolmandad riigid, eelkõige ühinejariigid, kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid ning Euroopa naabrusspoliitikaga hõlmatud riigid vastavalt nende riikide Euroopa Liidu programmides osalemise üldtingimustele ja üldistele põhimõtetele, mis on sätestatud nende riikidega sõlmitud raamlepingutes, assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes samalaadsetes kokkulepetes.

Artikkel 8

Meetmete liigid ja maksimaalne kaasrahastamismäär

1. Vastavalt määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 võib liidu rahalist toetust anda kas toetuste või riigihangete kujul või sekkudes mõnel muul moel, mis on vajalik artiklites 2 ja 3 nimetatud eesmärkide saavutamiseks.
2. Liidu toetused ja nende vastavad maksimummäärad on järgmised:
 - (a) toetused artikli 5 lõikes 1 määratletud liidu tasandi tarbijaorganisatsioonide toimimiseks, kuni 50 % abikõlblikest kuludest;
 - (b) toetused artikli 5 lõikes 2 määratletud programmi eesmärkide saavutamisele kaasa aitavaid põhimõtteid ja poliitikavaldkondi edendavate rahvusvaheliste organite toimimiseks, kuni 50 % abikõlblikest kuludest;
 - (c) toetused artikli 5 lõikes 3 määratletud liidu tasandi organitele, mis on loodud tooteohutuse valdkonna täitemeetmete kooskõlastamiseks ja sel otstarbel liidu õigusaktides tunnustatud, kuni 95 % abikõlblikest kuludest;
 - (d) tegevustoetused artikli 5 lõikes 4 määratletud üleliidulistele asutustele, mis tegelevad toimimisjuhiste, parimate tavade, hinnasuuniste, tootekvaliteedi ja jätkusuutlikkuse võrdluste väljaarendamisega, kuni 50 % abikõlblikest kuludest;
 - (e) tegevustoetused artikli 5 lõikes 5 määratletud tarbijakaitseküsimuste eest vastutavatele liikmesriikide ametiasutustele ja artikli 7 alusel programmis osalevate kolmandate riikide samaväärsetele ametiasutustele, kuni 50 % abikõlblikest kuludest, välja arvatud iga-aastastes tööprogrammides määratletud erilise kasulikkuse juhtudel, mille puhul liidu toetus on kuni 70 %;
 - (f) artikli 5 lõikes 6 määratletud liikmesriikide ja artikli 7 alusel programmis osalevate kolmandate riikide täitevametnike vahetuseks ettenähtud toetused, millega hüvitatakse reisikulud ja päevarahad;
 - (g) tegevustoetused artikli 5 lõikes 7 määratletud asutustele, kelle on määranud tarbijakaitseküsimuste eest vastutavad liikmesriikide ametiasutused ja artikli 7 alusel programmis osalevate kolmandate riikide samaväärsed ametiasutused, kuni 70 % abikõlblikest kuludest;
 - (h) tegevustoetused artikli 5 lõikes 8 määratletud siseriiklikele kaebusi menetlevatele organitele, kuni 50 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 9

Haldus- ja tehniline abi

Programmi jaoks eraldatud rahalistest vahenditest võib katta ka kulusid, mis on seotud programmi juhtimiseks ja tema eesmärkide saavutamiseks vajalike ettevalmistustööde, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis- ja hindamistegevusega, ning eelkõige uurimuste,

ekspertide nõupidamiste, teavitamise ja avalikustamisega, sealhulgas Euroopa Liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamisega, niivõrd kui see on seotud käesoleva määruse üldeesmärkidega, teabevahetusele suunatud IT-võrkudega seotud kulusid ning kõiki teisi tehnilisele ja haldusabiga seotud kulusid, mida komisjon programmi haldamiseks kannab.

Artikkel 10

Rakendusmeetodid

Komisjon rakendab programmi määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 53 osutatud juhtimisviiside abil.

Artikkel 11

Kooskõla ja vastastikune täiendavus muude poliitikavaldkondadega

Koostöös liikmesriikidega tagab komisjon programmi üldise kooskõla ja vastastikuse täiendavuse liidu teiste asjakohaste poliitikavaldkondade, vahendite ja meetmetega.

Artikkel 12

Iga-aastased tööprogrammid

Programmi rakendamiseks võtab komisjon vastu iga-aastased tööprogrammid rakendusaktidena, milles määratakse kindlaks määruses (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 sätestatud elemendid ja eelkõige järgmine:

- (a) rakendusprioriteedid ja võetavad meetmed, sealhulgas rahaliste vahendite eraldamine;
- (b) põhilised valiku- ja kvalifitseerimiskriteeriumid, mida kasutatakse taotluste valimisel rahalise toetuse saamiseks;
- (c) kavandatud pakkumis- ja konkursikutsete ajakava;
- (d) vajaduse korral luba kasutada kooskõlas finantsmäärusega ühekordset makset, ühikukulude astmestikku või kindlasummalist toetust kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002;
- (e) kriteeriumid, mille kohaselt hinnatakse, kas tegemist on erilise kasulikkuse juhuga.

Kõnealused rakenduseeskirjad võetakse vastu kooskõlas artiklis 16 viidatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 13

Hindamine ja tulemuste levitamine

1. Liikmesriigid annavad komisjoni taotluse alusel teavet programmi meetmete rakendamise ja mõju kohta.
2. Hiljemalt 2018. aasta keskpaigas koostab komisjon hindamisaruande kõigi meetmete eesmärkide saavutamise (nii tulemuste kui ka mõju tasandil), ressursside kasutamise tõhususe ja nende Euroopa lisaväärtuse kohta, pidades silmas otsust nende meetmete uuendamise, muutmise või peatamise kohta. Lisaks sellele käsitatakse hindamisel lihtsustamise ulatust, selle sisemist ja välist järjepidevust, kõikide eesmärkide jätkuvat asjakohasust ning meetmete panust liidu aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamisse. Selles võetakse arvesse eelmise programmi pikaajalise mõju hindamise tulemusi.

Tuleks hinnata ka programmi pikaajalist mõju ja selle tulemuste jätkusuutlikkust, et sellest lähtuvalt teha otsus edaspidise programmi võimaliku uuendamise, muutmise või peatamise kohta.

3. Komisjon avaldab käesoleva määruse kohaselt võetud meetmete tulemused.

Artikkel 14

Euroopa Liidu finantshuvide kaitse

1. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamise korral on liidu finantshuvid kaitstud, kohaldades selleks ennetavaid meetmeid pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, teostades tõhusaid kontrolle, ning nõudes juhul, kui avastatakse rikkumisi, sisse ebaõigesti makstud summad ning seades vajaduse korral sisse tõhusad, **proportsionaalsed** ja hoiatavad karistused.
2. Komisjonil, selle esindajatel ning kontrollikojal on pädevus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki abisaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on saanud ELi vahendeid.

Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib korraldada sellise rahastamisega otseselt või kaudselt seotud ettevõtjate tööruumides kohapealseid kontrolle, mis peavad toimuma määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96¹⁷ sätestatud korras ning mille eesmärk on teha kindlaks, kas toetuslepingu, toetuse andmise otsuse või liidu eelarvest rahastamise lepinguga seoses esineb pettust, korruptsiooni või mis tahes muud Euroopa Liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

Ilma et see piiraks esimese ja teise lõigu kohaldamist, antakse kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud lepingutega, toetuslepingutega ja toetuse määramise otsustega, samuti käesoleva määruse rakendamisest tulenevate lepingutega komisjonile, kontrollikojale ja OLAFile selgesõnaliselt õigus selliseks auditeerimiseks ja kohapealseks kontrolliks.

¹⁷ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

Artikkel 15

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 3 nimetatud volitused antakse komisjonile programmi rakendamise ajavahemikuks 2014–2020.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 3 nimetatud volituste delegeerimise millal tahes tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. See jõustub järgmisel päeval pärast otsuse avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses sätestatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Delegeeritud õigusakt, mis on vastu võetud kooskõlas artikliga 3, jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast seda, kui Euroopa Parlamendile ja nõukogule on kõnealusest õigusaktist teatatud, või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada. Kõnealust ajavahemikku võib Euroopa Parlamendi või nõukogu taotluse korral kahe kuu võrra pikendada.

Artikkel 16

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 17

Üleminekumeetmed

1. Otsuse nr 1926/2006/EÜ artiklit 6 kohaldatakse jätkuvalt nimetatud otsusega hõlmatud meetmete suhtes, mida ei ole 31. detsembriks 2013 veel lõpule viidud. Seepärast võib programmi jaoks eraldatud rahalistest vahenditest katta ka otsuse nr 1926/2006/EÜ ja programmi alusel võetud meetmete vahelise ülemineku tagamiseks vajaliku tehnilise ja haldusabi kulud.
2. Vajaduse korral võib assigneeringuid artiklis 9 sätestatud kulude katmiseks kajastada eelarves ka pärast 2020. aastat, et võimaldada selliste meetmete juhtimist, mida ei ole 31. detsembriks 2020 veel lõpule viidud.

Artikkel 18

Kehtetuks tunnistamine

Otsus nr 1926/2006/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.

Artikkel 19

Jõustumine ja kohaldamise alguskuupäev

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
President

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA. Meetmete liigid

I eesmärk. Ohutus: tugevdada ja suurendada tooteohutust tõhusa turujärelevalve kaudu ELi kõikides osades

1. Tarbijate tervise ja ohutusega seotud teaduslikud nõuanded ja riskianalüüs toiduks mittekasutatavate toodete ja teenuste puhul

toetus sõltumatutele teaduskomiteedele, mis on loodud komisjoni otsusega nr 2004/210/EÜ, millega moodustatakse teaduskomiteed tarbijaohutuse, rahvatervise ja keskkonnaga seotud valdkondades,¹⁸ oma ülesannete täitmiseks.

2. Tooteohutuslaste turujärelevalve- ja täitemeetmete kooskõlastamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) alusel ning meetmed tarbijateenuste ohutuse parandamiseks

- (a) IT-vahendite (nt andmebaaside, info- ja sidesüsteemide) väljaarendamine ja hooldus;
- (b) seminaride, konverentside, töökohtumiste ja koosolekute korraldamine sidusrühmadele ja ekspertidele tooteohutuse valdkonna riskide ja täitemeetmete alal;
- (c) täitevametnike vahetused ja koolitus;
- (d) konkreetset ühised koostöömeetmed toiduks mittekasutatavate toodete ja teenuste ohutuse alal direktiivi 2001/95/EÜ alusel;
- (e) toiduks mittekasutatavate toodete ja teenuste ohutuse järelevalve ja hindamine, sealhulgas täiendavate normide teadmusbasi või muude ohutuslaste võrdluslaste loomine;
- (f) haldus- ja jõustamisalane koostöö kolmandate riikidega, kes ei kuulu artikli 7 alla;
- (g) toetus liidu õigusaktide alusel liikmesriikide vahel täitemeetmete koordineerimiseks tunnustuse saanud organitele.

3. Kosmeetikatoodete andmebaasi haldamine ja edasiarendamine

- (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1223/2009 (kosmeetikatoodete kohta)¹⁹ kohaselt sisse seatud kosmeetikatoodetest teatamise portaali haldamine;
- (b) kosmeetikatoodete koostisainete andmebaasi haldamine määruse (EÜ) nr 1223/2009 rakendamise toetuseks.

¹⁸ ELT L 66, 4.3.2004, lk 45.

¹⁹ ELT L 342, 22.12.2009, lk 59.

II eesmärk. Teavitamine ja harimine: parandada tarbijate harimist ja teavitamist ning suurendada nende teadlikkust oma õigustest, arendada välja tarbijapoliitika tõendusbaas ja toetada tarbijaorganisatsioone

4. Tarbijaid mõjutavates valdkondades poliitikakujunduseks tõendusbaasi koostamine,

mis tõendab tarbijapoliitika arengut ja tarbijate huvide integreerimist teistesse liidu poliitikavaldkondadesse, sealhulgas:

- (a) üleliidulised uuringud ja analüüsid tarbijate ja tarbijaturgude kohta;
- (b) andmebaaside väljaarendamine ja hooldus;
- (c) riiklike statistiliste ja muude asjaomaste tõendavate andmete koostamine ja analüüs. Riiklikke andmeid ja näitajaid hindade, kaebuste, jõustamiste, kaebuste lahendamise jne kohta kogutakse koostöös riiklike sidusrühmadega.

5. Toetus tarbijaorganisatsioonidele

- (a) rahaline toetus selliste ELi tasandi tarbijaorganisatsioonide töö soodustamiseks, kes esindavad tarbijate huve artikli 5 lõike 1 sätete kohaselt;
- (b) eelkõige töötajate koolituse ning parimate tavade ja eksperditeadmiste vahetamise kaudu piirkondlike, riiklike ja Euroopa tarbijaorganisatsioonide suutlikkuse suurendamine, eelkõige nende liikmesriikide tarbijaorganisatsioonide puhul, kus tarbijate usaldus ja teadlikkus on suhteliselt vähene, nagu on tõendatud liikmesriikides korraldatud tarbijaturgude ja -keskkonna järelevalve käigus;
- (c) toetus programmi eesmärkidega kooskõlas olevaid põhimõtteid ja poliitikavaldkondi edendavatele rahvusvahelistele organitele.

6. Tarbijaturgude ja tarbijale antava teabe läbipaistvuse suurendamine

- (a) teadlikkuse suurendamise kampaaniad tarbijaid mõjutavates küsimustes, sealhulgas ühismeetmed liikmesriikidega;
- (b) toimingud, mis suurendavad tarbijaturgude läbipaistvust nt jaefinantstoodete, energia, digitaal- ja telekommunikatsiooni, transpordi vms osas;
- (c) meetmed, mis parandavad asjakohase toote- ja turuteabe kättesaadavust tarbijate jaoks;
- (d) meetmed, mis parandavad kaupade ja teenuste jätkusuutlikku tarbimist käsitleva teabe kättesaadavust tarbijate jaoks;
- (e) toetus üritustele, mis käsitlevad liidu tarbijapoliitikat ja mida korraldab liidu eesistujariik küsimustes, mis vastavad liidu kindlaksmääratud poliitilistele prioriteetidele;

- (f) rahaline toetus riiklikele kaebusi menetlevatele asutustele, et aidata neil kasutada ühtlustatud metoodikat tarbijakaebuste ja -päringute liigitamisel ja nendest teatamisel eesmärgiga koguda tarbijate kaebusi ja neist teatada;
- (g) toetus tervet ELi hõlmavatele organitele toimimisjuhiste / parimate tavade / hinnasuuniste / kvaliteedi / jätkusuutlikkuse võrdlemise väljaarendamiseks;
- (h) toetus teavitustegevuseks tarbijaküsimuste alal, sealhulgas toetades massiteabevahendeid tarbijate kaasamise ja täitemeetmete edendamiseks.

7. Tarbijate ulatuslikum harimine

- (a) interaktiivse platvormi väljatöötamine parimate tavade ja tarbijate harimiseks mõeldud materjalide vahetamiseks, mis on suunatud peamistele sihtrühmadele, eelkõige noortele tarbijatele, koostöös Euroopa hariduse ja koolituse rahastamise programmiga;
- (b) haridusmeetmete ja -materjalide väljatöötamine nt tarbijaõiguste kohta, sh piiriülestel juhtudel, samuti tervishoiu ja ohutuse, liidu tarbijakaitse-õigusaktide, jätkusuutliku tarbimise ja rahanduslase kirjaoskuse kohta.

III eesmärk. Õigused ja kaebuste lahendamine: konsolideerida tarbijate õigusi, eelkõige regulatiivsete meetmete abil, ning parandada nende võimalust kasutada kaebuste lahendamise mehhanisme, sealhulgas alternatiivset vaidluste lahendamist

8. Tarbijakaitset käsitlevate õigusaktide ja muude normidega seotud algatuste ettevalmistamine, ülevõtmise analüüs, järelevalve, hindamine, rakendamine ja täitmise tagamine liikmesriikides ning kaasregulatsiooni ja iseregulatsiooni algatuste toetamine, sealhulgas

- (c) uuringud, eel- ja järelhindamised, mõjuhindamised, avalikud arutelud, olemasolevate õigusaktide hindamine;
- (d) sidusrühmade ja ekspertide seminarid, konverentsid, töökohtumised ja koosolekud;
- (e) liidu tarbijakaitsealaste õigusaktide rakendamist hõlmavate, kõigile hõlpsasti kättesaadavate andmebaaside väljaarendamine ja hooldus;
- (f) programmi raames võetud meetmete hindamine.

9. Tarbijatele vaidluste lahendamise mehhanismi kättesaadavuse lihtsustamine ning selle toimimise ja tulemuslikkuse seire, eelkõige seoses alternatiivsete vaidluste lahendamise skeemidega, sealhulgas veebipõhiste süsteemidega, samuti vastavate IT-vahendite väljaarendamise ja hoolduse kaudu;

- (a) IT-vahendite väljaarendamine ja hooldus;
- (b) toetus liidu veebipõhise vaidluste lahendamise süsteemi väljaarendamisele ja hooldusele, sealhulgas sellega seotud teenustele (nt tõlge).

IV eesmärk. Täitemeetmed: toetada tarbijate õiguste jõustamist, tugevdades koostööd riiklike täitevasutuste vahel ja toetades tarbijaid nõuga

10. Järelevalve- ja täitemeetmete kooskõlastamine seoses 27. oktoobri 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitseaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta, sealhulgas

- (a) IT-vahendite (nt andmebaaside, info- ja sidesüsteemide) väljaarendamine ja hooldus;
- (b) meetmed asutustevahelise koostöö parandamiseks ning järelevalve ja täitemeetmete (näiteks täitevametnike vahetused, ühistegevus, täitevametnike ja kohtunike koolitus) kooskõlastamine;
- (c) sidusrühmade ja täitmise järelevalve ekspertide seminaride, konverentside, töökohtumiste ja koosolekute korraldamine;
- (d) haldus- ja jõustamisalane koostöö kolmandate riikidega, kes programmis ei osale.

11. Rahaline toetus ühismeetmetele avalik-õiguslike asutuste või mittetulundusühendustega, mis kuuluvad ühenduse võrgustikesse, mille eesmärk on tarbijate teavitamine ja abistamine, et nad võiksid kasutada oma õigusi ja asjakohaseid vaidluste lahendamise võimalusi, sealhulgas vaidluste kohtuvälise veebipõhise lahendamise mehhanisme (Euroopa tarbijakeskuste võrgustik), sealhulgas

Euroopa tarbijakeskuste võrgustiku nõuetekohaseks toimimiseks vajalike IT-vahendite (nt andmebaaside, info- ja sidesüsteemide) väljaarendamine ja hooldus.

Seda loetelu võib täiendada muude sama laadi ja samasuguse mõjuga meetmetega, mille abil püütakse saavutada artiklis 3 nimetatud erieesmärke.

II LISA

Näitajad vastavalt tarbijakaitseprogrammi artiklile 3

1. eesmärk. Ohutus: tugevdada ja suurendada tooteohutust tõhusa turujärelevalve kaudu ELi kõikides osades

Näitaja	Allikas	Praegune olukord	Eesmärk
RAPEXi teadete osakaal, sh vähemalt üks vastuteade (teistelt liikmesriikidelt)	RAPEX	43 % (843 teadet) 2010. aastal	7 aasta jooksul kasv 10%
Vastuteadete ja teadete suhtarv (tõsiste riskide puhul)*	RAPEX	2010. aastal 1,07	7 aasta jooksul kasv 15%

* üks teade võib põhjustada mitu teiste liikmesriikide asutuste vastuteadet

2. eesmärk. Teavitamine ja harimine: parandada tarbijate harimist ja teavitamist ning suurendada nende teadlikkust oma õigustest, arendada välja tarbijapoliitika tõendusbaas ja toetada tarbijaorganisatsioone

Näitaja	Allikas	Praegune olukord	Eesmärk
Kaebustega tegelevate asutuste arv, kes edastavad kaebusi Euroopa tarbijakaebuste registreerimise süsteemile (ECCRS)	ECCRS (European Consumer Complaints Registration system – Euroopa tarbijakaebuste registreerimise süsteem)	ei kohaldata	7 aasta jooksul 60 % kaebusi menetlevatest asutustest
Piiriüleste tehingute usaldamine: selliste tarbijate protsent, kes usaldavad internetis ostutehingut sooritades samaväärselt või rohkem teise liikmesriigi müüjaid	Tarbijate Eurobaromeeter	2010. aastal 37%	7 aasta jooksul 50 %

3. eesmärk. Õigused ja kaebuste lahendamine: konsolideerida tarbijate õigusi, eelkõige regulatiivsete meetmete abil, ning parandada nende võimalust kasutada kaebuste lahendamise mehhanisme, sealhulgas alternatiivset vaidluste lahendamist

Näitaja	Allikas	Praegune olukord	Eesmärk
Selliste piiriüleste juhtumite protsent, mille Euroopa tarbijakeskus on suunanud alternatiivsele vaidluste lahendamisele	Euroopa tarbijakeskuste iga-aastane raport	2010. aastal 9%	7 aasta jooksul 50 %
ELi veebipõhise vaidluste lahendamise süsteemi abil käsitletud juhtumite arv		2010. aastal saadeti Euroopa tarbijakeskustele seoses e-kaubanduse tehingutega 17 500 kaebust	7 aasta jooksul 38 500 (+120 %)

4. eesmärk. Täitemeetmed: toetada tarbijate õiguste jõustamist, tugevdades koostööd riiklike täitevasutuste vahel ja toetades tarbijaid nõuga.

Näitaja	Allikas	Praegune olukord	Eesmärk
Teabevoog ja koostöö tase tarbijakaitsealases koostöövõrgustikus: - tarbijakaitsealases koostöövõrgustikus osalevate ametiasutuste vahelist teabevahetust käsitlevate taotluste arv - täitemeetmete taotluste arv tarbijakaitsealases koostöövõrgustikus osalevate ametiasutuste vahel. - tarbijakaitsealases koostöövõrgustikus edastatud hoiatusteadete arv	Tarbijakaitsealase koostöövõrgustiku andmebaas	ajavahemiku 2007–2010 keskmised aasta lõikes 129 142 63	- 7 aasta jooksul kasv 40% - 7 aasta jooksul kasv 40% - 7 aasta jooksul kasv 30%
Euroopa tarbijakeskuses menetletud tarbijakontaktide arv	Euroopa tarbijakeskuste aruanne	2010. aastal 71 000	7 aasta jooksul kasv 50%

Nendele näitajatele võivad lisanduda üldise konteksti näitajad.

ETTEPANEKUTELE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile
- 1.3. Ettepaneku/algatuse liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
 - 3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele
 - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
 - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
 - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele

ETTEPANEKUTELE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammi kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile²⁰

Tarbijapoliitika

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist/ettevalmistavast meetmest²¹**

☒ Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Tarbijapoliitika programmi ülesandeks on toetada poliitilist eesmärki, millega antakse mõjukale tarbijale ühtsel turul keskne koht. Selleks aitab programm kaitsta tarbijate tervist, ohutust ning majandushuve ning edendada nende õigust olla informeeritud ja haritud ning organiseeruda oma huvide kaitseks. Programmiga täiendatakse, toetatakse ja kontrollitakse liikmesriikide poliitikat.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

1. erieesmärk.

Ohutus: tugevdada ja suurendada tooteohutust tõhusa turujärelevalve kaudu ELi kõikides osades

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Tarbijapoliitika

2. erieesmärk.

²⁰

ABM: tegevuspõhine juhtimine, ABB: tegevuspõhine eelarvestamine.

²¹

Vastavalt finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punktile a või b.

Teavitamine ja harimine: parandada tarbijate harimist ja teavitamist ning suurendada nende teadlikkust oma õigustest, arendada välja tarbijapoliitika tõendusbaas ja toetada tarbijaorganisatsioone

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Tarbijapoliitika

3. erieesmärk.

Õigused ja kaebuste lahendamine: konsolideerida tarbijate õigusi, eelkõige regulatiivsete meetmete abil, ning parandada nende võimalust kasutada kaebuste lahendamise mehhanisme, sealhulgas alternatiivset vaidluste lahendamist

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Tarbijapoliitika

4. erieesmärk.

Täitemeetmed: toetada tarbijate õiguste jõustamist, tugevdades koostööd riiklike täitevasutuste vahel ja toetades tarbijaid nõuga.

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Tarbijapoliitika

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

Programmi abisaajad on tarbijad, tarbijakaitse eest vastutavad riigi ametiasutused ning tarbijaorganisatsioonid ning selle üldine eesmärk on tarbijate olukorra parandamine kogu ELis.

Programm on abiiks tarbijaorganisatsioonidele ELi ja liikmesriikide tasandil ning samuti tooteohutuse ja eeskirjade jõustamise eest vastutavatele liikmesriikide ametiasutustele.

Programmist saavad *de facto* kasu ka mainekad ettevõtjad, sest tõhus tarbijakaitsepoliitika toetab ühtse turu nõuetekohast toimimist, premeerib kõige konkurentsivõimelisemaid ettevõtjaid ja tõrjub välja petturitest ettevõtjad. Mõjukad tarbijad on innovatsiooni edasiviivaks jõuks ning tarbijapoliitika toetab seega innovatiivseid ettevõtjaid. Ettevõtjad saavad kasu võrdsetest tingimustest, mis tuginevad selgetele eeskirjadele ja nende paremini kooskõlastatud jõustamisele. Programm aitab seega kaasa majanduskasvu stimuleerimisele.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

1. eesmärk. Ohutus: tugevdada ja suurendada tooteohutust tõhusa turujärelevalve kaudu ELi kõikides osades

- Selliste RAPEXi teadete protsent, mille peale saadakse vähemalt üks (teise liikmesriigi) vastuteade.- Vastuteadete ja teadete suhtarv (tõsiste riskide korral).

2. eesmärk. Teavitamine ja harimine: parandada tarbijate harimist ja teavitamist ning suurendada nende teadlikkust oma õigustest, arendada välja tarbijapoliitika tõendusbaas ja toetada tarbijaorganisatsioone

- Selliste kaebustega tegelevate asutuste arv, kes edastavad kaebusi Euroopa tarbijakaebuste registreerimise süsteemile (ECCRS).

- Piiriüleste tehingute usaldamine: selliste tarbijate protsent, kes usaldavad internetis ostutehingut sooritades samaväärselt või rohkem teise ELi liikmesriigi müüjaid.

See näitaja on esitatud ajutiselt, kuna selgelt paremat alternatiivi ei ole. Tõenäoliselt muudetakse/täiendatakse seda tulevikus.

3. eesmärk. Õigused ja kaebuste lahendamine: konsolideerida tarbijate õigusi, eelkõige regulatiivsete meetmete abil, ning parandada nende võimalust kasutada kaebuste lahendamise mehhanisme, sealhulgas alternatiivset vaidluste lahendamist

- Selliste piiriüleste juhtumite protsent, mille Euroopa tarbijakeskus on suunanud alternatiivsele vaidluste lahendamisele.

- ELi veebipõhise vaidluste lahendamise süsteemi abil käsitletud juhtumite arv

4. eesmärk. Täitemeetmed: toetada tarbijate õiguste jõustamist, tugevdades koostööd riiklike täitevasutuste vahel ja toetades tarbijaid nõuga.

- Teabevoog ja koostöö tase tarbijakaitsealases koostöövõrgustikus

- Tarbijakaitsealases koostöövõrgustikus osalevate ametiasutuste vahelist teabevahetust käsitlevate taotluste arv

- Täitemeetmete taotluste arv tarbijakaitsealases koostöövõrgustikus osalevate ametiasutuste vahel

- Tarbijakaitsealases koostöövõrgustikus edastatud hoiatusteadete arv

- Euroopa tarbijakeskuses menetletud tarbijakontaktide arv.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühivi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Tarbijapoliitika programm, mis hõlmab 2013. aastale järgnevat perioodi (edaspidi „programm”), toetab komisjoni meetmete rakendamist tarbijapoliitika valdkonnas alates 2014. aastast. See tugineb praeguse (2007.–2013. aasta) programmi tulemustele.

Uus programm toetab tulevast tarbijapoliitikat, mis paneb ELi kodanikud mõjukate tarbijatena ühtse turu keskpunkti ning täiendab pakkumise poolele keskendatud algatusi.

Vastavalt 2007–2013. aasta strateegia ja programmi vahehindamise tulemustele on vajalik teatav järjepidevus praeguse ja tulevaste programmide vahel. Vahehindamises rõhutatakse, et kõnealune poliitika on ELi tasandil suhteliselt uus ja järjepidevus on mõju saavutamiseks peamine.

Samal ajal on kasvanud uute ühiskondlike probleemide tähtsus, näiteks keerulisemaks muutunud otsuste tegemine (teabe üleküllus, pärast turu liberaliseerimist tarbijatele antud suurem vastutus, keerukamad tooted, teenused ja reklaamimine), vajadus püüelda säästvamate tarbimisharjumuste poole, digiteerimise arenguga kaasnenud võimalused ja ohud, suurenenud sotsiaalne tõrjutus ja haavatavate tarbijate arv ning vananev elanikkond.

Põhiprobleemid, millega tuleb tegeleda rahastatavate meetmete kaudu on seotud ohutuse, teavitamise ja harimise, õiguste ja kaebuste lahendamise ning jõustamisega, nagu on kirjeldatud seletuskirjas.

1.5.2. *Euroopa Liidu meetme lisaväärtus*

Euroopa Liidu osaluse lisaväärtust on kirjeldatud seletuskirjas.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

2004.–2007. aasta programmi järelhindamises rõhutatakse samamoodi kui 2007.–2013. aasta programmi vahehindamises (ja tarbijapoliitika strateegias) lisaväärtust, hoolimata asjaolust, et Euroopa tarbijapoliitika on suhteliselt uus valdkond ja programmi kaudu ELi rahastamise tase suhteliselt madal. Selles rõhutatakse, et strateegia ja programmide raames võetud meetmed aitavad kaasa Euroopa 2020. aasta aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkidele.

Tulemused on strateegia ja programmi eesmärkide asjakohasuse, nende mõju ja lisaväärtuse osas üldiselt positiivsed. Järelhindamises väidetakse ka, et programmil on tarbijakaitsele pikaajaline mõju.

Hindamisest tulevad esile liikmesriikide ametiasutuste ja tarbijaorganisatsioonide seisukohtade teatavad erinevused strateegia ja programmi kohta: esimesed on strateegia ja programmi saavutuste osas positiivsemad (üldiselt 88 % liikmesriikide ametiasutustest ja 82 % tarbijaorganisatsioonidest arvavad, et praegune strateegia on andnud suure või mõõduka (keskmiselt positiivse) panuse ELi tarbijapoliitika algatustesse).

Liikmesriikide ametiasutused kinnitavad üldjuhul, et strateegia ja programm täiendavad riiklikku tarbijapoliitikat.

Hindamises järeldatakse siiski, et praeguses strateegias ja programmis käsitletakse tekkivaid sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid probleeme üksnes osaliselt.

Programmi raames võetavad konkreetsed meetmed:

i) Ohutus:

- Tooteohutuse puhul on suurenenud koostöö turujärelevalve asutuste vahel. Aruandes soovitatakse veelgi tugevdada järelevalvet ja eeskirjade jõustamist RAPEXi kaudu, püüdes tegeleda tooteohutuse rahvusvahelise mõõtmega ja võttes kasutusele uusi tehnoloogiaid.

ii) Tarbijate teavitamine ja harimine:

- Tarbijaturu järelevalvel, tarbijaturu tulemustabelil ning põhjalikel turu-uuringutel on olnud tähtis osa tarbijapoliitika toetamisel. Neil on oluline roll tarbijate mureküsimumste nõuete kohasel kaasamisel ELi asjaomastesse poliitikavaldkondadesse ning tõhusate õigusaktide väljatöötamisel. Aruandes soovitatakse ka edasi arendada mõistmist tarbijate tegelikust käitumisest.

- Tarbijate harimise edusammud on olnud erinevad, eelkõige seoses Dolceta programmiga, mis tekitab muret sihtrühma määratlemise osas. Aruandes soovitatakse tugevdada tarbijate harimise töövahendeid, määrata paremini kindlaks Dolceta programmi sihtrühm, sisu ja levi ning püüelda liikmesriikide koolituskavade koostoime poole.

- Programmide raames ELi tasandil ja liikmesriikide tarbijaorganisatsioonidele pakutud toetust on hinnatud positiivseks. ELi tasandi organisatsioonide osa on peetud väga oluliseks tarbijate huvide arvessevõtmise tagamisel ELi poliitikakujundamisel. Aruannetes soovitatakse jätkata liikmesriikide tarbijaorganisatsioonide koolitamist (suutlikkuse suurendamine) ning uurida võimalusi kursuste pakkumiseks riiklikul tasandil.

iii) Tarbijaõigused ja kaebuste lahendamine:

- Aruandes tõstetakse esile lisaväärtust, mis on seotud lõpuleviidud või koostamisel olevate õigusaktide arendamisest tuleneva suurema ühtlustamistasemega.

- Programmide ja strateegia abil on tarbijapoliitikat üha edukamalt integreeritud asjakohastesse ELi poliitikavaldkondadesse. Aruandes soovitatakse jätkata jõupingutusi selles valdkonnas ning tegeleda uute tekkivate probleemidega, nagu digiteerimisega seotud küsimused, vajadus püüelda säästvamate tarbimisharjumuste poole, tarbijate haavatavus majanduskriisi tõttu. Samuti kutsutakse üles selgitama sidusrühmadele erinevate komisjoni talituste osa tarbijakaitse küsimustes.

- Tarbijate võimalus kasutada kaebuste lahendamist on jätkuvalt probleem. Aruandes viidatakse vajadusele saavutada selles küsimuses edu ja suurendada tarbijate teadlikkust kaebuste lahendamise võimalustest.

iv) Täitemeetmed:

- Strateegia ja programmide raames on riikide täitevasutuste võrgustiku (tarbijakaitsealane koostöövõrgustik) ning kooskõlastatud meetmete (nt lauskontrollid) kaudu tugevdatud piiriülest koostööd õigusaktide täitmise tagamisel. Aruandes soovitatakse riikide täitevasutuste võrgustiku ja täitevasutuste vahelist koostööd veelgi suurendada.

- Strateegia ja programmide abil on üha enam toetatud tarbijaid, kes otsivad Euroopa tarbijakeskuste võrgustiku (ECC-Net) kaudu abi piiriülestes vaidlustes. Aruandes soovitatakse siiski suurendada nende nähtavust ja seeläbi tarbijate teadlikkust.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Seosed Euroopa 2020. aasta strateegia ja juhtalgatustega

Euroopa 2020. aasta strateegia kutsub üles „kodanikke kaasama osalema ühtsel turul täiel määral”, milleks „on vaja suurendada nende suutlikkust ja julgust osta tooteid ja teenuseid teistest liikmesriikidest, eelkõige interneti kaudu”.

Üksnes teavitatud ja mõjukad tarbijad on suutelised tegema parimaid valikuid enda heaolu ning majanduse tervise huvides, ühtse turu konkurentsi, innovatsiooni ja integratsiooni tugevdamise kaudu, toetades sel viisil Euroopa 2020. aasta strateegia üldiseid eesmärke. Tarbijate kulude (mis on 56 % ELi SKPst) tohutu majandusliku mõju võimendamine annab märkimisväärse panuse ELi majanduskasvu taasärgitamise eesmärgi saavutamisele. Seda on kinnitatud 2011. aasta majanduskasvu analüüsis, milles on majanduskasvu edasiviivaks jõuks märgitud paremad tingimused tarbijatele. Tarbijapoliitika suunab tarbijail orienteeruda neile pakutavas laialdases valikus, edendades seega tõhusamaid ja innovatiivsemaid ettevõtjaid.

Tarbijapoliitika annab olulise panuse digitaalarengu tegevuskava juhtalgatusse (piirideta ja ohutud teenused ning digitaalse infosu turud, juurdepääs, digitaaloskused), sotsiaalsesse kaasatusse (võttes arvesse haavatavamate tarbijate olukorda), jätkusuutlikku majanduskasvu (säästev tarbimine) ning aruka reguleerimise tähtsusesse (tarbijaturu järelevalve tõhusa ja sihipärase poliitika väljatöötamise alusena).

Seosed ühtse turu akti ja muude algatustega

Monti aruandes, milles käsitletakse ühtse turu uut strateegiat, on väidetud, et „tarbijad ja tarbijate heaolu peaks olema ühtse turu järgmise etapi keskpunktis.” Selles rõhutatakse, et tähtis on tarbijate kaasamine, poliitikakujundamisel tõenditele tuginemine ja turgudel ebaõnnestuvate tarbijate kindlakstegemine, digitaalse ühtse turu loomine, kahju hüvitamine (alternatiivse vaidluste lahendamise ja kollektiivse kaebuste lahendamise kaudu), tooteohutus ja standardimine.

Ühtse turu aktis on rõhutatud mitut tarbijatega seotud küsimust, eelkõige kaebuste lahendamist (strateegilise algatusena), tooteohutust ja probleemide lahendamise vahendite arendamist.

Ühtse turu akti täiendava algatusena esitatud 2010. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta on Euroopa kodakondsuse täieliku rakendamise takistustena muu hulgas nimetatud ühtsete tarbijakaitse-eeskirjade puudumist, vähest teadlikkust olemasolevatest õiguskaitsevahenditest ja ebapiisavaid õiguskaitsevahendeid.

Euroopa Parlament andis 2010. aastal välja mitu raportit, sealhulgas soovitusel tarbijapoliitika tuleviku kohta:

Grechi raportis on kutsutud üles võtma vastu terviklik käsitlusviis, millega pannakse tarbijate huvid ühtse turu keskpunkti. Raportis on muu hulgas rõhutatud tõendavate andmete baasi ja turujärelevalve tähtsust, toote- ja teenuste ohutuse küsimust, tarbijaorganisatsioonide olulist osa, probleemide lahendamise mehhanismide suutlikkuse

parandamist ja tarbijate huvide integreerimist asjakohastesse ELi poliitikavaldkondadesse ja õigusaktidesse, tarbijakaitset finantsteenuste, hüvitamise ja tarbijate teavitamise puhul.

Hedhi raportis on rõhutatud tõendavate andmete baasi olulisust (tulemustabel, uuringud, kaebused) ning tarbijaõiguse jõustamist ja tooteohutust (sealhulgas alternatiivne vaidluste lahendamine, lauskontrollid, tarbijakaitsealase koostöövõrgustiku ja Euroopa tarbijakeskuste võrgustiku ressursivajadus). Samuti on tähelepanu pööratud vajadusele lisada tarbijate huvid kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse ja nõutud komisjonilt iga-aastase aruande esitamist kõnealusel teemal, ning toonitatud tarbijaorganisatsioonide osa, vajadust tarbijaid (sealhulgas täiskasvanuid) harida (kaasa arvatud veebiportaalide kaudu, jõuda haavatavate tarbijateni) ja edendada säästvat tarbimist.

Tooteohutuse valdkonnas on Schalldemose raportis (2011) kutsutud liikmesriike ja komisjoni üles eraldama piisavald ressursse tõhusaks turujärelevalveks ning rõhutatud, et turujärelevalve puudumine võib kaasa tuua konkurentsi moonutamise, seada ohtu tarbijate ohutuse ja õõnestada kodanike usaldust ühtse turu vastu. Raportis õhutatatakse ka komisjoni jätkuvalt rahastama ühiseid turujärelevalvetoiminguid ning eraldama piisavaid vahendeid, et abistada rahaliselt sellise platvormi ja/või organisatsiooni loomist, mis toetab laiendatud koordineerimist liikmesriikide vahel. Raportis soovitatakse komisjonil tungivalt luua avalik tarbekaupade ohutuse andmebaas, sealhulgas platvorm kaebuste esitamiseks.

Ariase raportis (2010) e-kaubanduse kohta on toonitatud tarbija usalduse suurendamist kõnealuses valdkonnas.

Seoses aruteludega ühtse turu akti üle on Kalniete raportis „Juhtimine ja partnerlus ühtsel turul” rõhutatud tulevase alternatiivset vaidluste lahendamist käsitleva ettepaneku tähtsust.

Parlament valmistab ette oktoobris esitatavat algatusraportit tarbijapoliitika tuleviku kohta (raportöör: Eva-Britt Svensson / Kyriakos Triantaphyllides).

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

☒ Piiratud kestusega ettepanek/algatus

- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [1.1.]2014–[31.12.]2020.
- ☒ Finantsmõju ajavahemikul 2014–2020 maksete assigneeringutele

☐ Piiramatu kestusega ettepanek/algatus

- rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku aaaa–aaaa,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid²²

☒ Otsene tsentraliseeritud eelarve täitmine komisjoni poolt

☒ Kaudne tsentraliseeritud eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☒ rakendusametitele

²²

Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

- ☐ ühenduste asutatud asutustele²³
- ☐ riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud konkreetsete meetmete rakendamine Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis finantsmääruse artikli 49 tähenduses
- ☐ Eelarve täitmine **koostöös** liikmesriikidega
- ☐ **Detsentraliseeritud** eelarve täitmine koostöös kolmandate riikidega
- ☒ Eelarve täitmine **ühiselt** rahvusvaheliste organisatsioonidega (**täpsustage**)

Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.

Märkused

Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusamet: komisjon on kooskõlas nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 58/2003, millega sätestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded,²⁴ usaldanud²⁵ Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusametile ühenduse tarbijapoliitika tegevusprogrammi 2007–2013 juhtimise ülesanded. Komisjon võib seega otsustada teha Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusametile ülesandeks ka juhtida tarbijapoliitika programmi aastateks 2014–2020.

Eelarve täitmine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega: kavandatud toetama OECD tooteohutuse kooskõlastamise töörühma.

²³ Määratletud finantsmääruse artiklis 185.

²⁴ ELT L 11, 16.11.2003, lk 1.

²⁵ Komisjoni 9. septembri 2008. aasta otsus K(2008) 4943.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Programmiga on ette nähtud, et komisjon teavitab liikmesriikide komiteed programmi rakendamisel võetud meetmetest.

Programmiga on ette nähtud, et hiljemalt 2018. aasta kesksaigaks koostab komisjon hindamisaruande kõigi meetmete eesmärkide saavutamise, ressursside kasutamise tõhususe ja nende Euroopa lisaväärtuse kohta, pidades silmas otsust nende meetmete uuendamise, muutmise või peatamise kohta.

Lisaks tuleks hinnata tarbijakaitseprogrammi pikaajalist mõju ja selle tulemuste jätkusuutlikkust, et sellest lähtuvalt teha otsus edaspidise programmi võimaliku uuendamise, muutmise või peatamise kohta.

Praeguse (2007.–2013. aasta) programmi järelhindamisest, mis peaks valmima enne 2015. aasta lõppu, peaks samuti saama kasulikku teavet 2014.–2020. aasta programmi rakendamiseks.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Tuvastatud ohud

Eelarve täitmine hõlmab teenuste hankelepingute sõlmimist ning toetuste eraldamist.

Toetusi antakse toetustegevuseks peamiselt liikmesriikide ametiasutustele ja avalik-õiguslikele asutustele ning mittetulundusühendustele, kelle liikmesriigid on ametisse määranud ja keda nad kaasrahastavad. Toetatava projekti täitmise ajavahemik on tavaliselt üks kuni kaks aastat. Toetuslepingute iga-aastane arv on piiratud ning hõlmab ligikaudu 13 miljoni euro suurust aastaeelarvet.

Teenuste hankelepingud sõlmitakse eelkõige uuringuteks, andmekogumiseks, hindamiseks, koolituseks, teabekampaaniateks, IT- ja kommunikatsiooniteenusteks, arvutisüsteemide ja andmebaaside halduseks jms. Töövõtjateks on peamiselt instituudid, laborid, konsultatsioonifirmad ja teised eraõiguslikud ettevõtjad, millest paljud on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Lepingute aastane keskmine eelarve on hinnanguliselt 12 miljonit eurot, üksiklepingute hinnanguline arv on praegu ligikaudu 25 aasta kohta.

Peamised ohud on järgmised:

- valitud projektide halb kvaliteet ja projekti halb tehniline rakendamine, mille tagajärjel väheneb projekti mõju; puuduliku valikumenetluse tõttu ei ole eksporditeadmisi või on järelevalve ebapiisav;
- eraldatud rahaliste vahendite ebatõhusus või mittetulus kasutamine, nii toetuste puhul (tegelike abikõlblike kulude hüvitamise keerukus, millele lisaks on abikõlblike kulude kontrollimise võimalused dokumentide põhjal piiratud) kui ka hangete puhul (mõnikord on nõutavad eriteadmised vähestel ettevõtjatel, mistõttu ei ole võimalik piisavalt võrrelda pakkumishindu);

- oht komisjoni mainele, juhul kui avastatakse pettus või kuritegevus; kolmandate isikute sisekontrollisüsteemid tagavad üksnes osalise kindluse, tingituna suhteliselt arvukatest eripalgelistest töövõtjatest ja abisaajatest, kellel kõigil on oma kontrollisüsteemid, mis on tihti peale küllaltki väikesed.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

Eelarve täitmine on otsene tsentraliseeritud, kuigi programmi eelarve täitmise osad ülesanded võidakse delegeerida praegusele Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusametile. Kõnealune amet võtab kasutusele oma sisekontrollisüsteemi, seda kontrollib tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat ning auditeerivad komisjoni ja kontrollikoja siseaudiitorid.

Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat ning Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusamet kehtestavad eespool esitatud ohtude vastu kaitsmiseks sisemenetlused. Sisemenetlused on täielikult kooskõlas finantsmäärusega ning nende puhul võetakse arvesse kulude ja tuludega seotud asjaolusid. Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat uurib jätkuvalt juhtimise parandamise ja lihtsustamise suurendamise võimalusi. Kontrolliraamistiku põhiomadused on järgmised.

- **Projektide valikumenetluse omadused:** iga konkursi-/pakkumiskutse põhineb iga-aastaselt tööprogrammil, mille on vastu võtnud komisjon. Iga konkursi-/pakkumiskutse puhul avaldatakse väljaarvamiskriteeriumid, kvalifitseerimise tingimused ja pakkumuste hindamise kriteeriumid. Hindamiskomisjon hindab nende kriteeriumide põhjal igat pakkumist, pöörates tähelepanu sõltumatuse, läbipaistvuse, proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise põhimõttele ja diskrimineerimiskeelule.
- **Väline teabevahetusstrateegia:** tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadil on hästi arenenud teabevahetusstrateegia, mille abil püütakse tagada, et töövõtjad/abisaajad saaksid täielikult aru lepingulistest nõuetest ja sätetest. Kasutatakse järgmiseid vahendeid: EUROPA programmi veebisait, teabekohtumised abisaajate/töövõtjatega; laiaulatuslikud juhtnöörid, rubriik „korduma kippuvad küsimused” ning kasutajatugi.
- Kontrollid enne projektide rakendamist ja rakendamise ajal:
 - tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat ning Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusamet kasutavad toetuslepingute ja teenuste hankelepingute näidiseid, mida on soovitanud komisjon. Nendega on ette nähtud erinevad kontrollimisviisid, nagu auditeerimistunnistused, finantstagatised, kohapealsed auditid ning Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kontrollid. Kulude abikõlblikkust reguleerivaid eeskirju lihtsustatakse, kasutades näiteks ühekordset summat piiratud arvu kulukategooriate puhul. See aitab ka kontrolli ja järelevalvet paremini koondada. Partnerluslepingute sisseseadmine parandab eeldatavalt töösuhteid abisaajatega ning süvendab arusaamist abikõlblikkuse eeskirjadest.
 - Kõik töötajad allkirjastavad hea haldustava eeskirja. Valikumenetluse või toetuslepingute ja teenuste hankelepingutega seotud töötajad allkirjastavad ka huvide konflikti puudumise deklaratsiooni. Töötajaid koolitatakse korrapäraselt ning nad kasutavad parimate tavade vahetamiseks võrgustikke.

- Projekti tehnilist rakendamist kontrollitakse korrapäraselt töövõtja tehnilise edasijõudmise aruannete põhjal ning lisaks on üksikjuhtumite kaupa ette nähtud kohtumised töövõtjaga ning kohapealsed kontrollkäigud.

- Nii tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi kui ka Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusameti finantstoiminguid toetavad komisjoni IT-vahendid ning ülesannete lahususe tase on kõrge: kõiki lepingute/toetuslepingutega seotud finantstehinguid kontrollivad kaks sõltumatut isikut, enne kui need allkirjastab meetme eest vastutav eelarvevahendite käsutaja. Tegevuse algatamise ja kontrollimisega tegelevad vastavate poliitikavaldkondade personali eri liikmed. Makseid tehakse mitme eelnevalt kindlaks määratud tõendava dokumendi põhjal, nagu heaks kiidetud tehnilised aruanded, kontrollitud kulutaotlused ja arved. Keskne finantsüksus teostab tehingute valimi puhul teise tasandi dokumendipõhise eelkontrolli. Üksikjuhtumite kaupa võidakse enne lõpliku makse tegemist teostada ka eelnev kohapealne finantskontroll.
- **Kontrollid projekti lõpus:** tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadil ning Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusametil on mõlemal keskne auditi tööruhm, kes kontrollib kulutaotluste abikõlblikkust kohapeal. Nende kontrollide eesmärk on ennetada, avastada ja parandada finantstehingutega seaduslikkuse ja korrapärasusega seotud olulisi vigu. Kontrolli suure mõju saavutamiseks nähakse töövõtjate auditeerimiseks valimisel ette a) ühendada riskipõhine valimine juhuvalikuga ja b) pöörata kohapealsete auditite ajal võimaluse korral tähelepanu tegevuslikele aspektidele.

Kontrollidega seotud kulu ja neist saadav kasu: programmi juhtimis- ja kontrollisüsteemid on välja töötatud varasematest kogemustest lähtudes: viimase kolme aasta jooksul on kehtestatud sisekontrollisüsteem taganud keskmise jääkveamäära alla 2% ning finantsmääruses kehtestatud toetuste ja hangete eeskirjade järgimise. Need on nii eelmise kui ka uue tarbijakaitseprogrammi kaks peamist kontrollialast eesmärki.

Kuna uue programmi põhijooned ei erine oluliselt varasema programmi omadest, ollakse seisukohal, et programmi rakendamisega seotud riskid jäävad suhteliselt stabiilseks. Seega kavatakse kehtestatud juhtimis- ja kontrollimeetmetega jätkata; siiski võetakse niipea ja niivõrd, kui võimalik, kasutusele täiendavad lihtsustused, mis võivad saada võimalikuks uue finantsmääruse alusel. 197,2 miljoni euro suuruste rahaliste vahendite puhul, mida hallatakse ajavahemikul 2014–2020, ulatuvad finantssselgituses (punkt 3.2.1) märgitud halduskulud 12,5 miljoni euroni; seega on halduskulude ja hallatavate ressursside suhe umbes 6,4%, mida tuleks vaadelda sellise poliitikavaldkonna kontekstis, mis ei ole niivõrd kulutamisele orienteeritud kui mõned teised ELi poliitikavaldkonnad.

Tänu toetuste ja riigihangete, riskipõhiste eel- ja järelkontrollide ning dokumendipõhiste ja kohapealsete auditite kombinatsioonile saavad kontrollialased eesmärgid täidetud mõistlike kuludega. Kasu, nimelt 2% keskmise jääkveamäära saavutamist ja finantsmääruse sätete järgimist, hinnatakse piisavalt oluliseks, et see õigustaks valitud juhtimis- ja kontrollimeetmeid.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed

Lisaks kõikide regulatiivsete kontrollimehhanismide rakendamisele kujundab tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat välja pettusevastase võitluse strateegia, mis vastab uuele, 24. juunil 2011 vastu võetud komisjoni pettusevastase võitluse strateegiale, muu hulgas tagamaks, et tema pettusevastase võitlusega seotud sisekontrollimeetmed oleksid täielikult kooskõlas eelnimetatud komisjoni strateegiaga ja et pettuseriski ohjamine oleks suunatud pettuseriski valdkondade ja sobivate reageerimisviiside kindlakstegemisele. Vajaduse korral moodustatakse võrgustikud ja võetakse kasutusele piisavad IT-vahendid, et analüüsida tarbijakaitseprogrammiga seotud pettusejuhtumeid. Eelkõige kehtestatakse rida meetmeid, näiteks järgmised:

- tarbijakaitseprogrammi rakendamisest tulenevates otsustes, kokkulepetes ja lepingutes antakse komisjonile, sealhulgas OLAFile ja kontrollikoja, sõnaselgelt pädevus teostada auditeid, kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi;
- konkursi/pakkumiskutse hindamise etapis kontrollitakse taotlejaid ja pakkujaid avaldatud väljaarvamiskriteeriumide põhjal, tuginedes deklaratsioonidele ja varajase hoiatamise süsteemile;
- abikõlblikke kulusid reguleerivaid eeskirju lihtsustatakse kooskõlas finantsmääruse sätetega;
- kõiki lepingute haldamisega seotud töötajaid ning abisaajate deklaratsioone kohapeal kontrollivaid audiitoreid ja kontrolöre koolitatakse korrapäraselt pettuse ja rikkumistega seotud küsimustes.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneerin gute liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatu d/liigendam ata (26)	EFTA ²⁷ riigid	Kandidaat- riigid ²⁸	Kolmand ad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähtsuses
3	17 01 04 03 Halduskulud 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogrammi toetuseks	Liigendat ud/liigendam amata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
3	17 01 04 30 Tervise- ja Tarbijaküsimuste Rakendusamet (EAHC)	Liigendat ud/liigendam amata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneerin gute liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatu d/liigendam ata	EFTA riigid	Kandidaatri igid	Kolmand ad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähtsuses
3	17 02 06 2014.–2020. aasta tarbijakaitseprogramm	Liigendat ud/liigendam amata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

²⁶ Liigendatud assigneeringud / liigendamata assigneeringud.

²⁷ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

²⁸ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	3	Julgeolek ja kodakondsus
--	---	--------------------------

DG: SANCO			Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020[1]	KOKKU
Õ Tegevusassigneeringud										
17 02 06 Tarbijakaitseprogramm 2014–2020	Kulu-kohustused	-1	23,347	24,111	24,652	25,204	25,767	26,341	26,928	176,350
	Maksed	-2	6,819	14,336	24,126	24,668	25,220	25,783	55,400	176,350
Haldusassigneeringud, mida rahastatakse eriprogrammide vahenditest										
17 01 04 [1]		-3	2,950	2,950	2,950	2,950	2,950	2,950	2,950	20,650
Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulu-kohustused	=1+3	26,297	27,061	27,602	28,154	28,717	29,291	29,878	197,000
	Maksed	=2+3	9,769	17,286	27,076	27,618	28,170	28,733	58,350	197,000

• Tegevusassigneeringud	Kulu-kohustused	-4	23,347	24,111	24,652	25,204	25,767	26,341	26,928	176,350
-------------------------	-----------------	----	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

KOKKU	Maksed	-5	6,819	14,336	24,126	24,668	25,220	25,783	55,400	176,350
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		-6	2,950	2,950	2,950	2,950	2,950	2,950	2,950	20,650
Mitmeaastase finantsraamistiku	Kulu-ohustused	= 4+ 6	26,297	27,061	27,602	28,154	28,717	29,291	29,878	197,000
RUBRIIGI 3										
assigneeringud KOKKU	Maksed	= 5+ 6	9,769	17,286	27,076	27,618	28,170	28,733	58,350	197,000

[1] Komisjon võib aastate 2014–2020 tarbijakaitseprogrammi juhtimiseks vajalikud rakendusülesanded usaldada rakendusametile. Summasid ja arvestusi korrigeeritakse vajaduse korral sõltuvalt ettenähtud hajutamise tulemustest.

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki: EI KOHALDATA

• Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–4 assigneeringud KOKKU (võrdlussumma)	Kulukohustused	=4+ 6								
	Maksed	=5+ 6								

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	Halduskulud
---	----------	-------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat – tarbijapoliitika									
• Personalikulud [2]		1,146	1,169	1,192	1,216	1,240	1,265	1,291	8,520
• Muud halduskulud [2]		0,228	0,233	0,237	0,242	0,247	0,252	0,257	1,695
KOKKU	Assigneeringud	1,374	1,401	1,430	1,458	1,487	1,517	1,547	10,215

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	1,374	1,401	1,430	1,458	1,487	1,517	1,547	10,215
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–5									
	Kulukohustused	27,671	28,463	29,031	29,612	30,205	30,808	31,425	207,215
assigneeringud KOKKU	Maksed	11,143	18,687	28,505	29,076	29,657	30,250	59,897	207,215

[2] Komisjon võib aastate 2014–2020 tarbijakaitseprogrammi juhtimiseks vajalikud rakendusülesanded usaldada rakendusametile. Summasid ja arvestusi korrigeeritakse vajaduse korral sõltuvalt ettenähtud hajutamise tulemustest.

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Eesmärgid ja väljundid			Aasta 2014		Aasta 2015		Aasta 2016		Aasta 2017		Aasta 2018		Aasta 2019		Aasta 2020		KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	Väljundi liik	Väljundi keskmine kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1. Tugevdada ja suurendada tooteohutust tõhusa turujärelevalve abil.																		
- Väljund	teaduslikud nõuanded	0,417	1	0,393	1	0,400	1	0,409	1	0,417	1	0,425	1	0,434	1	0,442	7	2,919
- Väljund	turujärelevalve- ja täitemeetmed	0,564	7	3,343	7	3,707	7	3,840	7	3,976	7	4,115	7	4,256	7	4,400	49	27,637
- Väljund	kosmeetikatoodete andmebaas	0,620	2	1,167	2	1,191	2	1,214	2	1,239	2	1,264	2	1,289	2	1,315	14	8,678
Erieesmärk nr 1 kokku			10	4,903	10	5,298	10	5,463	10	5,631	10	5,803	10	5,978	10	6,157	70	39,234

ERIEESMÄRK nr 2. Parandada tarbijate juurdepääsu kasulikule teabele ning tõhustada tarbijate harimist, arendades sealhulgas tõendavate andmete baasi ja toetades usaldusväärseid vahendajaid, nagu näiteks tarbijaorganisatsioonid.

- Väljund	tõendusbaas	1,089	3	3,078	3	3,139	3	3,202	3	3,266	3	3,331	3	3,398	3	3,466	21	22,879
- Väljund	toetus tarbijaorganisaatsioonidele	0,808	3	2,282	3	2,327	3	2,374	3	2,421	3	2,470	3	2,519	3	2,569	21	16,962
- Väljund	tarbijate teavitamine	0,290	7	1,910	7	1,948	7	1,987	7	2,027	7	2,068	7	2,109	7	2,151	49	14,201
- Väljund	tarbijate harimine	0,789	2	1,486	2	1,515	2	1,546	2	1,577	2	1,608	2	1,640	2	1,673	14	11,045
Erieesmärk nr 2 kokku			15	8,755	15	8,930	15	9,109	15	9,291	15	9,477	15	9,666	15	9,860	105	65,087

ERIEESMÄRK nr 3. Tugevdada ja tõhustada tarbijaõigusi ning kaebuste tulemuslikku lahendamist

- Väljund	õigusaktide ettevalmistamine	0,394	5	1,857	5	1,894	5	1,932	5	1,971	5	2,010	5	2,050	5	2,091	35	13,806
- Väljund	alternatiivsete vaidluste lahendamise mehhanismide koostööstamine ja järelevalve	0,310	2	0,584	2	0,595	2	0,607	2	0,619	2	0,632	2	0,644	2	0,657	14	4,339
Erieesmärk nr 3 kokku			7	2,441	7	2,490	7	2,539	7	2,590	7	2,642	7	2,695	7	2,749	49	18,145

ERIEESMÄRK nr 4. Parandada tarbijaõiguste jõustamist																		
- Väljund	täitemeetmet e kooskõlasta mine	0,239	4	0,902	4	0,920	4	0,938	4	0,957	4	0,976	4	0,996	4	1,016	28	6,706
- Väljund	Euroopa tarbijakeskus te toetamine	3,370	2	6,346	2	6,473	2	6,602	2	6,734	2	6,869	2	7,007	2	7,147	14	47,178
Erieesmärk nr 4 kokku			6	7,248	6	7,393	6	7,541	6	7,692	6	7,846	6	8,002	6	8,162	42	53,884
KULUD KOKKU			38	23,347	38	24,111	38	24,652	38	25,204	38	25,767	38	26,341	38	26,928	266	176,350

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5								
Personalikulud	1,146	1,169	1,192	1,216	1,240	1,265	1,291	8,520
Muud halduskulud	0,228	0,233	0,237	0,242	0,247	0,252	0,257	1,695
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5 kokku	1,374	1,401	1,430	1,458	1,487	1,517	1,547	10,215

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud²⁹	<u>EI KOHALDATA</u>							
Personalikulud								
Muud halduskulud								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud kokku								

KOKKU	1,374	1,401	1,430	1,458	1,487	1,517	1,547	10,215
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Eespool nimetatud arve ja eelarveridu kohandatakse vajaduse korral vastavalt kavandatavale hajutamisprotsessile.

²⁹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

hinnanguline väärtus täisarvuna (või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
17 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	6	6	6	6	6	6	6
XX 01 01 02 (delegatsioonides)							
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)							
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)³⁰							
17 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad CA, INT ja SNE)	6	6	6	6	6	6	6
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA ja SNE delegatsioonides)							
XX 01 04 yy ³¹	- peakorteris ³²						
	- delegatsioonides						
XX 01 05 02 (CA, INT ja SNE kaudse teadustegevuse valdkonnas)							
10 01 05 02 (CA, INT ja SNE otsese teadustegevuse valdkonnas)							
Muud eelarveread (täpsustage)							
KOKKU	12	12	12	12	12	12	12

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadisiseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega. Loomulikult korrigeeritakse summasid ja arvestusi sõltuvalt ettenähtud hajutamise tulemustest.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Kooskõlastada, kavandada ja korraldada iga-aastaste tööprogrammide vastuvõtmise menetlust (rahastamisotsused), sealhulgas liikmesriikide komiteega konsulteerimine. Finantsmajandusliku tegevuse planeerimise ja täitmise järelkontroll ja seire kooskõlas kehtivate eelarve- ja finantseeskirjadega; aidata kaasa tegevusaruannete valmimisele. Valmistada ette ja hooldada teabevahendeid; anda teavet sise- ja välisauditiks. Kehtestada maksed, kulukohustused ja hanke-/toetusedokumendid ning neid kontrollida; tagada nende
--------------------------------	--

³⁰ CA – lepingulised töötajad; INT – renditööjõud („*intérimaire*”); JED – noored eksperdid delegatsioonides; LA – kohalikud töötajad; SNE – riikide lähetatud eksperdid.

³¹ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B.A read).

³² Peamiselt struktuurifondid, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond ja Euroopa Kalandusfond.

	vastavus lepingutingimustele ning finantseeskirjadele ja -määrustele. Tagada finantstehingute nõuetekohane arvepidamine. Jälgida maksete tähtaegu kooskõlas finantsmääruse ja eeskirjadega ning üksikute finantsdokumentide töövoogu. Valmistada ette ja koolitada väliseid organisatsioone konkursikutsete taotluste esitamise osas. Edastada vastavat teavet töövõtjatele ja toetusesaajatele kogu projekti kestuse ajal. Kuulutada välja, hallata ja jälgida konkursi-/pakkumiskutseid; hinnata projekte ja teha valik. Kontrollida projektide rakendamist ning projektijuhtide ja partnerite tulemuslikkust, lepinguliste kohustuste järelevalve. Jälgida maksete tähtaegu kooskõlas finantsmääruse ja eeskirjadega ning üksikute finantsdokumentide töövoogu. Kontrollida, et täidetakse finantsmäärust, rakenduseeskirju, eelarve täitmise sisekorraeeskirju, alusakti, rahastamisotsuseid ja muid seonduvaid eeskirju ning eelarvesätteid finantstehingute puhul. Kontrollida toetuslepingut / lepingut valitud abisaajaga / töövõtjaga ning selle selgitust. Kontrollida, et meetodikat, sealhulgas toetuskõlblikkuskriteeriume, kvalifitseerimise tingimusi ja pakkumuste hindamise kriteeriume on valikumenetluses kohaldatud nõuetekohaselt ning et valikumenetlus on toimunud kooskõlas nende eeskirjadega. Kontrollida kulukohustustega seotud protsesside õigsust.
Koosseisuvälised töötajad	Valmistada ette ja hooldada teabevahendeid; anda teavet sise- ja välisauditiks. Kehtestada maksed, kulukohustused ja hanke-/toetusedokumendid ning neid kontrollida; tagada nende vastavus lepingutingimustele ning finantseeskirjadele ja -määrustele. Tagada finantstehingute nõuetekohane arvepidamine. Jälgida maksete tähtaegu kooskõlas finantsmääruse ja eeskirjadega ning üksikute finantsdokumentide töövoogu. Valmistada ette ja koolitada väliseid organisatsioone konkursikutsete taotluste esitamise osas. Edastada vastavat teavet töövõtjatele ja toetusesaajatele kogu projekti kestuse ajal. Kuulutada välja, hallata ja jälgida konkursi-/pakkumiskutseid; hinnata projekte ja teha valik. Kontrollida projektide rakendamist ning projektijuhtide ja partnerite tulemuslikkust, lepinguliste kohustuste järelevalve. Jälgida maksete tähtaegu kooskõlas finantsmääruse ja eeskirjadega ning üksikute finantsdokumentide töövoogu. Kontrollida, et täidetakse finantsmäärust, rakenduseeskirju, eelarve täitmise sisekorraeeskirju, alusakti, rahastamisotsuseid ja muid seonduvaid eeskirju ning eelarvesätteid finantstehingute puhul. Kontrollida toetuslepingut / lepingut valitud abisaajaga / töövõtjaga ning selle selgitust. Kontrollida, et meetodikat, sealhulgas toetuskõlblikkuskriteeriume, kvalifitseerimise tingimusi ja pakkumuste hindamise kriteeriume on valikumenetluses kohaldatud nõuetekohaselt ning et valikumenetlus on toimunud kooskõlas nende eeskirjadega. Kontrollida kulukohustustega seotud protsesside õigsust.

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☒ Ettepanek/algatus on kooskõlas aastate 2014–2020 mitmeaastase finantsraamistikuga, nagu komisjon on selle kavandanud oma 29. juuni 2011. aasta teatises KOM(2011)500.
- ☐ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjakohase rubriigi ümberplaneerimine

Selgitage ümberplaneerimist, osutades asjaomastele eelarveridadele ja summadele.

EI KOHALDATA

- ☐ Ettepanekuga/algatusega seoses on vajalik paindlikkusinstrumendi kohaldamine või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine³³.

Selgitage vajalikku toimingut, osutades asjaomastele rubriikidele, eelarveridadele ja summadele.

EI KOHALDATA

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

³³

Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ³⁴						
		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020
Artikkel								

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

EI KOHALDATA

Täpsustage tuludele avalduva mõju arvutusmeetod.

EI KOHALDATA

³⁴

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral peab märgitud olema netosumma, s.t brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.